

MEMORIA DE ACTIVIDADES 2021

INSTITUTO DA LINGUA GALEGA

Edita

Instituto da Lingua Galega
Universidade de Santiago de Compostela
Praza da Universidade, 4
15782 Santiago de Compostela (A Coruña)

Correo electrónico: ilgsec@usc.gal

Páxina web: <http://ilg.usc.gal/>

Teléfonos

+34 8818 12815

+34 8818 12802

Fax +34 81572770

Maquetaxe

Marta Negro Romero

A portada foi elaborada a partir dun deseño de Canva

Universidade de Santiago de Compostela, abril de 2022

LIMIAR	6
ORGANIGRAMA.....	7
ÓRGANOS DE GOBERNO	9
RELACIÓN DE LIÑAS E PROXECTOS DE INVESTIGACIÓN.....	11
A. PROXECTOS PROMOVIDOS NO SEO DO ILG.....	11
A. DIALECTOLOXÍA E XEOGRAFÍA LINGÜÍSTICO GALEGO E DO PORTUGUÉS.....	11
B. GALEGO-PORTUGUÉS ANTIGO.....	15
C. ONOMÁSTICA.....	19
D. CORPORA DE LINGUA ACTUAL.....	20
E. GRAMÁTICA	23
F. SOCIOLINGÜÍSTICA.....	25
G. PERCEPCIÓN DA FALA	28
B. PROXECTOS PROMOVIDOS POR OUTRAS INSTITUCIÓNS	30
ORGANIZACIÓN DE CURSOS, CONFERENCIAS, ENCONTROS LINGÜÍSTICOS e OUTRAS ACTIVIDADES DE DIVULGACIÓN.....	32
A. Análise do discurso, ideoloxías lingüísticas e contacto de linguas.....	32
B. Simposio ILG 2020. Estándar, norma e variación: procesos, problemas e perspectivas.....	33
C. Lingüísticamente lingüística: diálogos entre a lingüística, a psicoloxía e a psicolingüística	33
D. Simposio ILG 2021. 50 anos. Homenaxe a Rosario Álvarez, Francisco Fernández Rei e Manuel González González.....	34
E. Concurso de vídeo <i>Móvete</i>	35
F. Exposición sobre a historia do ILG.....	35
A ACTIVIDADE DO PERSOAL INVESTIGADOR.....	36
A. Conferencias, comunicacións e pósters en congresos e encontros	

científicos	36
B. Cursos e seminarios.....	42
C. Comités científicos e de redacción de revistas e coleccións.....	43
D. Publicacións e recursos dixitais.....	45
D1. Publicacións do ILG	45
D2. Recursos dixitais.....	46
D3. Publicacións de persoal do ILG.....	46
Capítulos de libro.....	46
Libros	50
Artigos en revistas	50
Recensións.....	52
Artigos na prensa ou en blogs	52
Outras publicacións de carácter divulgativo	53
Traducións	53
E. TESES EN CURSO.....	53
F. TESES DEFENDIDAS.....	54
G. CONTRATOS PREDOUTORAIS	54
H. ESTADÍAS DE INVESTIGACIÓN	54
I. COMUNICACIÓNS PRESENTADAS NO ILG.....	55
J. VISITAS DE INVESTIGADORAS.....	55
K. PARTICIPACIÓN NA ORGANIZACIÓN DE ENCONTROS CIENTÍFICOS.....	55
L. ACTIVIDADES RELACIONADAS CO ENSINO MEDIO.....	56
M. OUTRAS ACTIVIDADES RELACIONADAS CO ENSINO MEDIO	57
OUTRAS ACTIVIDADES.....	58
CONVENIOS, CONTRIBUCIÓN INSTITUCIONAL E PREMIOS.....	59
CONVENIOS	59
CONTRIBUCIÓN INSTITUCIONAL: ORGANIZACIÓNS SOCIAIS, ACADÉMICAS... ..	59

PREMIOS E RECOÑECIMENTOS	62
RESUMO ECONÓMICO	63
INDICADORES DESTACADOS DOS ÚLTIMOS 5 ANOS.....	64
INDICADORES DE INNOVACIÓN E INVESTIGACIÓN RESPONSABLE (IRR)	66
CONSULTAS DA PÁXINA WEB E DOS RECURSOS DO ILG	67

A memoria que agora presentamos, correspondente ás actividades desenvolvidas polo Instituto da Lingua Galega durante o ano 2021, foi aprobada polo Consello Científico do Instituto na reunión celebrada o pasado 5 de abril de 2022 e pola súa Xunta de Goberno na reunión celebrada o día 5 de abril de 2022, en cumprimento co establecido na normativa que regula o funcionamento e a acción do centro (en particular o seu regulamento de réxime interno e mais os Estatutos da Universidade de Santiago de Compostela). Con este acto damos tamén cumprimento á vontade de transparencia e de responsabilidade social do ILG.

No pasado ano 2021 o Instituto da Lingua Galega conmemorou o 50.º aniversario da súa fundación, o que o converte nun caso excepcional entre os centros de investigación en Galicia, e sobre todo nun ámbito como o do estudo das linguas e das ciencias humanas. Con motivo deste aniversario, o ILG organizou unha serie de actividades de diferente carácter: académico, de divulgación e de promoción da lingua entre a xente nova. Así, celebrouse un Simposio en homenaxe a tres figuras que foron a espiña dorsal do ILG durante case a totalidade destes 50 anos, Manuel González González, Rosario Álvarez Blanco e Francisco Fernández Rei, e que contou coa participación de relevantes conferenciantes de universidades españolas, europeas e brasileiras; ademais, instalouse unha exposición sobre a historia do ILG na Facultade de Filoloxía. Mais queremos destacar a organización, coa colaboración da Secretaría Xeral de Política Lingüística e de GADIS, do concurso de vídeo Móvete, dirixido a alumnado e profesorado de ensino medio e formación profesional e que contou cunha nutrida participación. Así pois, foi a vontade do Consello Científico do ILG que esta celebración non quedase reducida a actos estritamente académicos, senón que tivese incidencia na sociedade e, sobre todo, nos ámbitos máis relevantes para o futuro da lingua, como é a poboación escolar.

Estas actividades son unha mostra de que en 2021 comezamos a superar a situación de excepcionalidade producida pola COVID-19 e de que este ano marcou unha certa recuperación da maioría das accións que o ILG viña realizando de maneira habitual. Fóronse retomando, pois, actividades científicas, como conferencias e seminarios. Entre estes destacamos os tres seminarios sobre “Análise do discurso, ideoloxías lingüísticas e contacto de linguas” organizados no marco do Proxecto “Contacto, cambio lingüístico e ideoloxía en contextos de minorización lingüística”, que dirixe Elisa Fernández Rei, que contaron coa participación de recoñecidas investigadoras da California State University (Long Beach), da Marquette Univ. (Wisconsin) e da Univ. do Minho. Por outra parte, en colaboración co Consello da Cultura Galega, desenvolveuse en remoto o Simposio ILG 2020 “Estándar, norma e variación“, adiado por causa da pandemia. O simposio, dirixido por Henrique Monteagudo, contou coa participación de investigadoras e investigadores moi relevantes das Univ. do País Vasco, Rovira i Virgili, Pompeu Fabra, Salamanca, Amsterdam, Federal Fluminense, Brasília, Federal de Uberlândia, Wisconsin-Milwaukee, Vigo e Santiago de Compostela, así como do presidente de Associação Galega da Língua. Esta actividade, ao se celebrar en remoto, contou cunha asistencia moi numerosa de persoal investigador e alumnado do estado español e de Brasil, aínda que tamén doutros países de América, como Arxentina ou Colombia. Mais tamén queremos destacar o encontro entre lingüistas, psicolingüistas e psicólogos *LingüísticaMenteLingüística*, que tivo lugar en xullo na Facultade de Xeografía e Historia e que reafirma a vontade do ILG de manter liñas de colaboración interdisciplinarias con outras áreas das ciencias sociais e experimentais.

Neste sentido, debemos destacar a posta en marcha, conxuntamente co CITIUS, e por medio dun convenio de colaboración coa Consellería de Cultura, Educación e Universidade da Xunta de

Galicia, do Proxecto Nós. Este é un proxecto de grande alcance, aínda na súa fase inicial, que ten por obxectivo dotar o galego de ferramentas tecnolóxicas e poñelas a disposición pública para o seu desenvolvemento e aplicación en todo tipo de ámbitos de comunicación con ou mediante máquinas. O desenvolvemento das tecnoloxías lingüísticas pasa a situarse, por tanto, como un dos centros de acción deste Instituto para os próximos anos. Ao mesmo tempo, o ILG está integrado en INTELE (INfraestructura de TEcnoloxías del Lenguaje), unha rede de investigación estratéxica do estado español relacionada con infraestruturas europeas de investigación, constituídas como European Research Infrastructure Consortium (ERIC) para as humanidades e as ciencias sociais: CLARIN e DARIAH.

Por tanto, ao cabo de 50 anos o papel do ILG mudou grandemente no tocante aos traballos e ás metodoloxías empregadas, mais os seus obxectivos estratéxicos, que son os que lle dan sentido a este centro, non mudaron no esencial: investigación rigorosa, para colocar a lingüística galega nos máis altos estándares da lingüística internacional, mais tamén transferencia do coñecemento aos organismos e entidades que se ocupan da lingua galega (Secretaría Xeral de Política Lingüística, Real Academia Galega) e á sociedade en xeral e, sobre todo, compromiso coa lingua galega, co seu estudo, difusión e promoción, que son os principios fundacionais do ILG. Hai 50 anos o ILG iniciaba a súa andaina cunha obra de intervención, un manual para o estudo da lingua galega, nun momento en que non existía ningún traballo deste tipo. Continuou pouco despois co *Atlas Lingüístico Galego*, que achegou os materiais e o coñecemento lingüístico para a estandarización do galego que se ía poñer en marcha nos anos posteriores, mais que tamén se incardinou noutros grandes proxectos europeos de xeografía lingüística, o *ALIR (Atlas Linguistique Romane)* e o *ALE (Atlas Linguarum Europae)*, de xeito que contribuíu de maneira relevante a situar a lingüística galega na esfera internacional.

Desde entón a situación mudou drasticamente, e o ILG, despois de intervir de maneira moi relevante nas tarefas de estandarización e de normalización da lingua galega, afrontou novos retos. Durante estes últimos anos pode apreciarse a continuidade de proxectos orientados ao aumento do coñecemento sobre o galego (e sobre as linguas veciñas), con desenvolvementos innovadores (fonoloxía experimental, dialectoloxía perceptiva, estudo de actitudes e ideoloxías lingüísticas, entre outros), mais sobre todo orientados a poñer a disposición da comunidade científica e da sociedade en xeral un elevado número de recursos lingüísticos. E ao mesmo tempo tamén é moi notorio o xiro cara ás humanidades dixitais e, máis recentemente, cara ás tecnoloxías lingüísticas, sempre buscando a interdisciplinidade e a colaboración con grupos tanto de ciencias sociais coma de ciencias experimentais. Son novos tempos que exixen novos retos, e o ILG trata de cumprir, respondendo a eles, os seus principios fundamentais de investigación sobre a lingua galega e de compromiso coa sociedade.

Este longo camiño foi posible grazas á entrega e o talento do persoal investigador do ILG e á valiosa colaboración de persoas e equipos de diferentes áreas. E tamén ao apoio decidido e continuado dos equipos de goberno da Universidade de Santiago de Compostela, así como doutras entidades, nomeadamente a Secretaría Xeral de Política Lingüística da Xunta de Galicia, a Fundación Barrié, o Consello da Cultura Galega e mais a Real Academia Galega. Desde o ILG queremos agradecer a todas estas institucións o seu apoio continuado e a súa valiosa colaboración, na seguridade de que, coa súa axuda, o Instituto da Lingua Galega poderá seguir contribuíndo de maneira relevante ao avance do coñecemento e á promoción da lingua galega e servizo á nosa sociedade.

XOSÉ LUÍS REGUEIRA FERNÁNDEZ
Director do Instituto da Lingua Galega

ORGANIGRAMA

PERSOAL DOCENTE E INVESTIGADOR

Rosario Álvarez Blanco	Investigadora adscrita
María Álvarez de la Granja	Investigadora adscrita. Secretaria
Carme Ares Vázquez	Investigadora adscrita
Ana Isabel Boullón Agrelo	Investigadora adscrita
Xosé Carracedo Fraga	Investigador adscrito
Francisco A. Cidrás Escáneo	Investigador adscrito
María José Domínguez Vázquez	Investigadora adscrita
Francisco Dubert García	Investigador adscrito
Francisco Fernández Rei	Investigador adscrito
Elisa Fernández Rei	Investigadora adscrita
Manuel González González	Investigador adscrito
Ernesto X. González Seoane	Investigador adscrito
Carme Hermida Gulías	Investigadora adscrita
M ^a Sol López Martínez	Investigadora adscrita
Ramón Mariño Paz	Investigador adscrito
Henrique Monteagudo Romero	Investigador adscrito
Eduardo M. Moscoso Mato	Investigador adscrito
Xosé Luís Regueira Fernández	Investigador adscrito. Director
María Teresa Sanmarco Bande	Investigadora adscrita
Xulio Sousa Fernández	Investigador adscrito
Francisco Xavier Varela Barreiro	Investigador adscrito

INVESTIGADORA PREDOUTORAL

Clara Lago Caamaño	Contrato predoutoral da Xunta de Galicia Contratada predoutoral FPU
--------------------	--

INVESTIGADORA EN FORMACIÓN

Estela Fidalgo Garra

PERSOAL DE APOIO

María Caíña Hurtado
Jose Antonio Cutrín Garabal
Eva María Domínguez Noya
Lucía Doval Iglesias

M^a del Carmen Magariños Iglesias
Marta Negro Romero
Mª Carmen Pérez González
Reyes Rodríguez Rodríguez
Raquel Vila-Amado
Adina Ioana Vladu
Florentina Xoubanova Montero

Biblioteca

PERSOAL DE ADMINISTRACIÓN E SERVIZOS

Amparo Iglesias García
Rosa Palazuelos Gómez

Responsable de asuntos económicos

INVESTIGADORES AD HONOREM

Xosé Luís Couceiro Pérez
Ramón Lorenzo Vázquez
Antón Santamarina Fernández

COLABORADORES E COLABORADORAS EXTERNAS

Alba Aguite Cajiao
Concepción Álvarez Pousa
Noemi Basanta Llanes
Xosé Henrique Costas González
José Manuel Dopazo Entenza
Xosé Antonio Fernández Salgado
Marianela Fernández Trinidad
Isabel Fraga Carou
Miguel García-Fernández
Xavier Gómez Guinovart
Eduardo Louredo Rodríguez
Victoria Marrero Aguiar
Luz Méndez Fernández
Anik Nandi
Gonzalo Navaza Blanco
Antón Palacio Sánchez
Ricardo Pichel Gotérrez
José António Souto Cabo
Gisela Tomé Lourido
Gabino Segundo Vázquez Grandío
Xosé Xove Ferreiro

ALUMNADO EN PRÁCTICAS NO ILG

Noelia Lorenzo González: [alumna do Mestrado Interuniversitario en Lingüística Aplicada, curso 2020/2021.](#)

Marta Carballal Febreiro: [alumna do Grao en Lingua e Literatura Galegas, curso 2021/2022.](#)

ÓRGANOS DE GOBERNO

COMISIÓN PERMANENTE

Xosé Luís Regueira Fernández
María Álvarez de la Granja
Elisa Fernández Rei
Rosario Álvarez Blanco
Francisco Dubert García

CONSELLO CIENTÍFICO

Rosario Álvarez Blanco
María Álvarez de la Granja
Carme Ares Vázquez
Ana Isabel Boullón Agrelo
Xosé Carracedo Fraga
Francisco A. Cidrás Escáneo
Xosé Luís Couceiro Pérez
Jose Antonio Cutrín Garabal
María José Domínguez Vázquez
Francisco Dubert García
Elisa Fernández Rei
Francisco Fernández Rei
Manuel González González
Ernesto X. González Seoane
Carme Hermida Gulías
Clara Lago Caamaño
Mª Sol López Martínez
Ramón Lorenzo Vázquez
Ramón Mariño Paz
Luz Méndez Fernández
Henrique Monteagudo Romero

Eduardo M. Moscoso Mato
Marta Negro Romero
Xosé Luís Regueira Fernández
María Teresa Sanmarco Bande
Antón Santamarina Fernández
Xulio Sousa Fernández
Raquel Vila-Amado

XUNTA DE GOBERNO

Reitor da Universidade de Santiago de Compostela
Director do Instituto da Lingua Galega
Secretario do Instituto da Lingua Galega
Presidente do Consello da Cultura Galega
Presidente da Real Academia Galega
Secretario Xeral de Política Lingüística
Representante do Consello de Goberno da USC
Representante do Consello Social da USC
Representante da Consellería de Cultura, Educación e Ordenación Universitaria (Xunta de Galicia)
Presidente da Fundación Barrié
Vicerreitor de Investigación e Innovación
Decana da Facultade de Filoloxía
Director do Departamento de Filoloxía Galega da USC

COMISIÓN ASESORA EXTERNA

Pilar García Mouton (CSIC)
Johannes Kabatek (Universidade de Zurich)
Martin Maiden (Universidade de Oxford)
Rita Marquilhas (Universidade de Lisboa)
Joan Torruella (Universidade Autónoma de Barcelona)

RELACIÓN DE LIÑAS E PROXECTOS DE INVESTIGACIÓN

PROXECTOS PROMOVIDOS NO SEO DO ILG

A. DIALECTOLOXÍA E XEOGRAFÍA LINGÜÍSTICA DO GALEGO E DO PORTUGUÉS

A1. Atlas Lingüístico Galego

IP: Manuel González González

EQUIPO INVESTIGADOR: Rosario Álvarez, Francisco Fernández Rei, Francisco Dubert García, Xulio Sousa, Carme Hermida Gulías, Antón Santamarina, Lucía Doval Iglesias, Raquel Vila-Amado

INFORMÁTICA: José Antonio Cutrín Garabal

FINANCIAMENTO: Convenio coa Secretaría Xeral de Política Lingüística da Xunta de Galicia e coa Fundación Barrié

PÁXINA WEB: <http://ilg.usc.gal/gl/proxectos/atlas-linguistico-galego-alga>

RECURSO DIXITAL: <http://ilg.usc.gal/indices/>

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2021

O equipo encargado deste proxecto desenvolveu as seguintes actividades ao longo de 2021:

1. Depuración, corrección e mantemento da base de datos informática, especialmente daqueles rexistros que se van analizando e estudando para a elaboración dos mapas correspondentes.
2. Proseguimento da alimentación de datos lingüísticos referidos á lingua galega para proxectos de ámbito europeo (*ALE: Atlas Linguarum Europae* e *ALiR: Atlas Linguistique Roman*).
3. Alimentación con datos lingüísticos do ALGa dos proxectos de ámbito ibérico e lusófono *TLPGP (Tesouro do léxico patrimonial galego e portugués)* e *PLG (Patrimonio léxico da Gallaecia)*.
4. Actualización dos índices publicados no sitio web do ILG coa incorporación dos datos dos novos mapas. Revisión dos datos correspondentes aos volumes anteriores.
5. Inicio da actualización da base de datos: bases de datos e aplicación de edición e consulta.
6. Preparación de materiais para a edición do volume *O ser humano III*.
7. Elaboración de 100 mapas, con lendas e notas, do volume IX *Léxico. Fauna* e do volume X *Léxico. O ser humano (III)*.

A2. TESOURO DO LÉXICO PATRIMONIAL GALEGO E PORTUGUÉS

IP: Rosario Álvarez Blanco / María Álvarez de la Granja

EQUIPO INVESTIGADOR: Ernesto X. González Seoane, Marta Negro Romero, Xulio Sousa, Eduardo Louredo Rodríguez

INFORMÁTICA: José Antonio Cutrín Garabal

PROXECTOS DE COOPERACIÓN: A relación de membros e universidades participantes, en Galicia, Portugal e Brasil, figuran en <http://ilg.usc.gal/Tesouro/gl/equipo.html>

FINANCIAMENTO: Sen financiamento específico

PÁXINA WEB: <http://ilg.usc.gal/gl/proxectos/tesouro-do-lexico-patrimonial-galego-e-portugues>

RECURSO DIXITAL: <http://ilg.usc.gal/Tesouro/>

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2021

1. O ano 2021 pechouse con 291.510 rexistros no banco de datos do TLPGP, o que supón un incremento de 9.959. Proceden de 24 novas obras, 20 de Galicia, 3 do Brasil e 1 de Portugal. Conforme o programa previsto, ademais de continuar coa introdución de vocabularios de temáticas específicas (fauna, cultura mariñeira...) e do galego estremeiro, comezouse coa incorporación de datos de DOA e do ALGa, o que supuxo resolver problemas metodolóxicos específicos.
2. O equipo de ILG continúa co labor de asesoramento dos outros membros do equipo, e de revisión e validación das táboas particulares antes de unilas ao banco de datos común. Mantén tamén a base de datos e depura de xeito permanente irregularidades.
3. Ao remate do ano 2021, o Inventario de obras de léxico dialectal galego e portugués con referenciación xeográfica era de 429 rexistros.
4. Como en anos anteriores, o TLPGP incorporou datos léxicos procedentes do proxecto Lingua, patrimonio e coñecemento tradicional, dirixido ao ensino non universitario, que se desenvolve no marco do Plan Proxecta da Xunta de Galicia; e do proxecto DOA. Dialectoloxía cidadá, comezado a principios de 2021. Á súa vez, proporcionou os datos precisos para o proxecto Patrimonio Léxico da Gallaecia (§ A3).
5. En 2021 comezouse un proceso de mellora das opcións de consulta para os usuarios e de visibilización de datos, que agardamos teña efectos proximamente. Tamén comezou o deseño dunha aplicación que facilitará e acelerará a introdución de datos por parte dos investigadores; neste momento está en fase de probas.

CONTRIBUCIÓN DERIVADAS

Álvarez, Rosario (2021): “Polos camiños, ás palabras”, *Simposio ILG 2021. 50 anos. Homenaxe a Rosario Álvarez Blanco, Francisco Fernández Rei e Manuel González González*. Santiago de Compostela: Universidade de Santiago de Compostela, 18-21 de outubro de 2021.

Álvarez, Rosario (2021): “Variación lingüística e historia cultural. O xogo da mariola”, en Alcides Fernandes de Lima / Abdelhak Razky / Marilucia Barros de Oliveira (org.): *Estudos Geossociolingüísticos. Volume 3. Edição comemorativa de 25 anos*. Campinas, SP: Pontes Editores, 39-66.

A3. O PATRIMONIO LÉXICO DA GALLAECIA

IP: Rosario Álvarez Blanco / María Álvarez de la Granja

EQUIPO INVESTIGADOR: Xulio Sousa, Marta Negro Romero, Ernesto X. González Seoane

INFORMÁTICA: José Antonio Cutrín Garabal / Enxenio / NLPgo

PROXECTOS DE COOPERACIÓN: A relación de membros e universidades participantes, en Galicia e Portugal, figura en <https://ilg.usc.es/es/proxectos/patrimonio-lexico-da-gallaecia>

FINANCIAMENTO: Sen financiamento específico

PÁXINA WEB: <https://ilg.usc.gal/gl/proxectos/patrimonio-lexico-da-gallaecia>

RECURSO DIXITAL: <https://ilg.usc.gal/plg/>

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2021

1. Enriquecemento da base léxica da que se extraen os datos para o establecemento de conceptos da ferramenta *Patrimonio léxico da Gallaecia* (vid. o proxecto 2, *Tesouro do léxico patrimonial galego e portugués*).
2. Participación nunha nova convocatoria do Plan Proxecta da Xunta de Galicia, co proxecto *Lingua, patrimonio e coñecemento tradicional*.
3. Lanzamento dun novo cuestionario sobre animais na plataforma cidadá [DOA](#), en que, a través de sinxelos formularios, se lle solicita á cidadanía que indique as palabras que emprega no seu concello para designar determinadas realidades. As palabras proporcionadas en DOA vanse incorporando paulatinamente ao *Tesouro do léxico patrimonial galego e portugués* e despois na ferramenta *Patrimonio léxico da Gallaecia*.
4. No marco do Mestrado Interuniversitario en Lingüística Aplicada, recibimos en prácticas a estudante Noelia Lorenzo González, que colaborou neste proxecto coa revisión e lematización das respostas recibidas en DOA.

A4. VARIACIÓN E CAMBIO NOS DOMINIOS GALEGO E PORTUGUÉS NO SÉCULO XX

IP: Xulio Sousa

EQUIPO INVESTIGADOR: Francisco Dubert, Aquilino S. Alonso Núñez, Clara Lago Caamaño, Marta Negro Romero, Eduardo Louredo

INFORMÁTICA: José Antonio Cutrín Garabal

FINANCIAMENTO: FEDER/Ministerio de Ciencia, Innovación y Universidades – Agencia Estatal de Investigación/Proxecto PGC2018-095077-B-C44

PÁXINA WEB: http://ilg.usc.gal/gl/proxectos/VARCAM_GP

RECURSO DIXITAL: <http://alpi.csic.es/gl>

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2021

1. Revisión de materiais de preguntas de fonética e léxico (250 cuestións).
2. Actualización da cartografía de representación dos datos e adaptación da representación por símbolos e por polígonos.
3. Clasificación dos materiais para o seu tratamento cuantitativo (95 preguntas).
4. Inicio do deseño do dicionario dialectal do ALPI (materiais galegos).

CONTRIBUCIÓNS DERIVADAS

- Dubert-García, Francisco (2021): “Lo que el ALPI le ofrecía a la lingüística gallega en 1962”, *Dialectologia. Special Issue IX*, 39-67.
<http://www.edicions.ub.edu/revistes/dialectologiasp2021/>
- Dubert García, Francisco (2021): “A clasificación das variedades dialectais do galego de Ricardo Carvalho Calero”, *Madrygal. Revista de estudos gallegos*, 24, 69-80.
<https://doi.org/10.5209/madr.80234>
- Dubert-García, Francisco (2021): “Las formas reducidas de *favère* en el noroeste de la península ibérica”, *Studia Linguistica Romanica*, 6, 163-191.
- Lago Caamaño, Clara / Xulio Sousa (2021): “Cambio lingüístico y variación en el gallego rural del siglo XX: los perfectos verbales”, *Dialectologia. Special Issue IX*, 285-310. <http://www.edicions.ub.edu/revistes/dialectologiasp2021/>
- Sousa, Xulio (2021): “La investigación geolingüística en Galicia: del siglo XX al siglo XXI”, en Adolfo Arejita (ed.), *Aniztasuna: Hizkeren Berba-Mintzoak - Euskaltzaindiaren Ii. Nazioarteko Dialektologia Biltzarra*. Bilbo: Euskaltzaindia, 121-136.
- Sousa, Xulio (2021): “Odres nuevos para vino añejo: la edición digital del *Atlas Lingüístico de la Península Ibérica*”, en André Thibault / Mathieu Avanzi / Nicholas Lo Vecchio / Alice Millour (eds.), *Nouveaux Regards Sur la Variation Dialectale / New Ways Of Analyzing Dialectal Variation*. Strasbourg: Éditions de Linguistique et de Philologie, 91-107.
<https://www.researchgate.net/publication/355856104> Odres nuevos para vino añejo la edición digital del Atlas Lingüístico de la Península Ibérica

A5. ATLAS LINGUISTIQUE ROMAN

IP: Manuel González González

EQUIPO INVESTIGADOR: Francisco Fernández Rei, Xosé Afonso Álvarez, Alba Agüete Cajiao

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2021

Despois da publicación dos volumes *II,c. Cartes e II,c. Commentaires*, no que se recollían os mapas e sínteses románicas das denominacións de *blaireau, caille, chardonneret, chauve-souris, coccinelle, corbeau, corneille, écureuil, étourneau, fouine, hirondelle, lièvre, perdrix, pie, renard, ruche, sanglier, sangsue e taon*, tivo lugar en Corte (Córsega) do 01 ao 04 de setembro de 2021 a reunión anual, na que se revisaron os mapas e as novas redaccións das seguintes sínteses románicas previstas para publicar no volume III do *AliR: osier, prunellier, coquelicot, genévrier, murtille, plantain, bleuet, marguerite, éclat de bois, ronce, mûre de ronce, scier, fraigise, givre*. Nesta reunión tamén se deseñou a preparación do volume IV, para o que o comité galego ten asignado, amais da realización das sínteses nacionais, de todos os mapas do volume, a realización da síntese románica de ‘Le soleil se couche’.

A6. ATLAS LINGUARUM EUROPAE

IP: Manuel González González

EQUIPO INVESTIGADOR: Francisco Fernández Rei, Xosé Afonso Álvarez, Alba Agüete Cajiao

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2021

No ano 2021 puido levarse a cabo finalmente, aínda que de maneira virtual, o *Atlas Linguarum Europae. Symposium. The 53rd Annual Meeting*, en Bucuresti: Romanian Academy “Torgu Jordan – Al. Rosetti”. Institute of Linguistics, 17-18 June 2021. Neste ano 2021 subministráronse os materiais galegos cos datos dialectais, a súa clasificación e o correspondente estudo etimolóxico, dos conceptos: *gata, can, chantaxe, tronco, eira, cravo, vento, trigo, saída do sol, pór do sol, ovo, tarro*.

B. GALEGO-PORTUGUÉS ANTIGO

B1. CORPUS INFORMATIZADO GALEGO-PORTUGUÉS ANTIGO (CGPA)

IP: Xavier Varela Barreiro

EQUIPO INVESTIGADOR: Ricardo Pichel Góterrez, Xosé Carracedo Fraga, José António Souto Cabo, Miguel García-Fernández, Rosário Ferreira, Charlotte Galves, Leonardo Lennertz Marcotúlio, Juan Carrasco González

FINANCIAMENTO: Sen financiamento específico

PÁXINA WEB: RILG (<http://sli.uvigo.gal/RILG/>)

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2021

As actividades desenvolvidas estiveron norteadas pola consolidación do CGPA como corpus plurilingüístico representativo dos textos antigos conservados no ámbito galego-portugués.

A liña preferenciada foi a da participación do CGPA na construción dun recurso en liña no que, desde o ano 2022, se recollan os textos latinos e romances da Galiza premoderna. É o froito da colaboración entre os proxectos *Corpus Documentale Latinum Gallaeciae* (CODOLGA), desenvolvido no Centro Ramón Piñeiro para a Investigación en Humanidades, e o *Corpus Galego-Portugués Antigo* (CGPA), activo no Instituto da Lingua Galega desde finais do século XX. O CODOLGA achega os textos latinos e o CGPA os romances.

Neste ano 2021 este novo recurso de converxencia ten preparados e ofrecerá para consulta en aberto no ano 2022 un banco textual de 18.000 pezas documentais en latín, a totalidade das obras non documentais en romance e os cerca de 2000 documentos romances da colección do mosteiro cisterciense de Santa María de Montederramo.

B2. ESCRITORIO GALEGO-PORTUGUÉS ANTIGO (EGPA-LIT, EGPA-DOC)

IP: Ricardo Pichel Góterrez / Xavier Varela Barreiro

EQUIPO INVESTIGADOR: Pedro Dono López, Camilo Fernandez Cortizo, Miguel García-Fernández, Ramón Mariño Paz

PROXECTOS DE COOPERACIÓN: Biblioteca Dixital da Galicia Medieval (dir. Xavier Varela Barreiro), Xelmírez (dir. Xavier Varela Barreiro), Corpus Informatizado Galego-Portugués Antigo (dir. Xavier Varela Barreiro), Red Internacional CHARTA (coord. Belén Almeida Cabrejas, Univ. Alcalá), HERES. Patrimonio textual ibérico y novohispano. Recuperación y memoria (dir. Ricardo Pichel, Univ. de Alcalá)

FINANCIAMENTO: Proxecto “HERES. Patrimonio textual ibérico y novohispano. Recuperación y memoria” (CM 2018-T1/HUM-10230)

PÁXINA WEB: <https://www.herespatrimoniotextual.org/>

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2021

1. Continuación dos traballos informáticos de conversión da codificación a XML- TEI e migración do antigo corpus COTAGAL, ata agora local e de acceso restrinxido, a unha nova estación dixital de traballo, o EGPA, dentro da plataforma TEITOK.
2. Continuación da transcripción, revisión e reedición da colección diplomática íntegra correspondente á tese de doutoramento de Margot Sponer (*Altgalizische Urkunden*, 1935).
3. Colaboración co Centro Ramón Piñeiro para a Investigación en Humanidades (CRPIH) consistente na revisión, corrección e actualización dunha *Guía para o estudo da prosa medieval galega*.
4. Continuación dos traballos de transcripción, etiquetado e edición dalgúns textos literarios medievais galegos: as traducións galegas da *General estoria* (RBE ms. O.I.1) e da *Estoria de España* (BGHUsal 2497), da Crónica de 1404 (HSA B.2278, BMP 62) e dos fragmentos conservados das *Partidas* e doutras obras xurídicas.

B3. EDICIÓN DA COLECCIÓN MONUMENTAL DO MOSTEIRO DESANTA MARÍA DE OIA (PONTEVEDRA)

IP: Ana Boullón Agrelo

EQUIPO INVESTIGADOR: Ramón Lorenzo Vázquez, M^a del Carmen Pérez

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2021

No ano 2021 leváronse a cabo os seguintes traballos:

1. Modificación das fontes: cos novos avances tecnolóxicos as fontes que se estaban empregando para a edición dos textos do mosteiro de Santa María de Oia, Pontevedra, quedaron obsoletas. Procedeuse a cambialas por unha fonte unicode que permita a súa publicación dixital. Neste ano fíxose nos 422 documentos que faltaban.
2. Rematouse a revisión editorial dos 1.223 documentos, xa transcritos
3. Edición de oito textos recentemente localizados da Real Chancelería de Valladolid (Sección Pergaminos, Carpetas 98.2, 30.1, 181.14, 98.1-3-4, 149.14-15).
4. Está prevista a publicación da edición dixital na colección *Gallaeciae Monumenta Historica* do Consello da Cultura Galega.

B4. PATRIMONIO TEXTUAL NA GALICIA MEDIEVAL: PROSA DOCUMENTAL E LITERARIA

Este proxecto subdivídese nas dúas liñas que se indican a continuación e cuxos resultados se comentan a seguir:

- B4.1.** A prosa notarial. Características da produción documental na Galicia medieval (terras do Carballiño, de Celanova, do Ribeiro e de Trives)
- B4.2.** A prosa literaria: textos historiográficos, romanescos e xurídicos

B4.1. A PROSA NOTARIAL. CARACTERÍSTICAS DA PRODUCCIÓN DOCUMENTAL NA GALICIA MEDIEVAL (TERRAS DO CARBALLIÑO, DE CELANOVA, DO RIBEIRO E DE TRIVES)

IP: Eduardo Moscoso Mato / Xavier Varela Barreiro

EQUIPO INVESTIGADOR: José Antón Souto Cabo, José Carracedo Fraga, Mariña Bermúdez Veloso, Miguel García-Fernández

FINANCIAMENTO: Convenio coa Secretaría Xeral de Política Lingüística da Xunta de Galicia

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2021

No ano 2021 realizáronse os traballos iniciais previstos, que foron os seguintes:

1. Realizouse a corrección e revisión dos erros atopados nos textos da colección documental do mosteiro de Santa María de Oseira (terras do Carballiño) e de Salvador de Sobrado de Trives (terras de Trives).
2. Realizouse a codificación e etiquetaxe das dúas coleccións documentais antes indicadas, como traballo previo para poder incorporar estes documentos na correspondente base de datos na anualidade de 2022.

B4.2. A PROSA LITERARIA: TEXTOS HISTORIOGRÁFICOS, ROMANESCOS E XURÍDICOS

IP: Ramón Mariño Paz / Ricardo Pichel Gotérrez

EQUIPO INVESTIGADOR: Miguel García-Fernández, Harvey L. Sharrer, Xavier Varela Barreiro

FINANCIAMENTO: Convenio coa Secretaría Xeral de Política Lingüística da Xunta de Galicia

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2021

O inesperado achado dunha anotación ata o de agora inadvertida revelouounos a identidade do responsable do traslado da *Crónica de Iria* realizado para Tomás Tamayo de Vargas no século XVII, hoxe depositado na Biblioteca Apostólica Vaticana. Este achado impulsounos a emprender unha actividade non prevista para o ano 2021 pero moi recomendábel para despexar o máis axiña posíbel as dúbidas

sobre se o manuscrito do século XV depositado no Arquivo-Biblioteca da Catedral de Santiago é o orixinal desta obra. Do noso punto de vista, non hai razóns sólidas para manter tales dúbidas.

As tarefas realizadas ou en vías de realización en relación con este obxectivo son as seguintes.

1. Elaboración dun informe en que se revela a identidade do autor do manuscrito depositado na Biblioteca Apostólica Vaticana.
2. Unha edición contrastiva dos manuscritos compostelán (coñecido como C) e vaticano (chamado V) da *Crónica de Iria*.
3. Un estudo das intervencións editoriais realizadas sobre C polo autor de V.
4. Unha análise das intervencións lingüísticas que o responsábel de V realizou no texto de C que confirma a identidade desta persoa.

Prevedemos que os resultados desta investigación se publicarán como libro no ano 2022.

Por outra parte, avanzouse na edición e estudo doutras pezas literarias de carácter xurídico, historiográfico e haxiográfico-doutrinal:

- A *Versión amplificada* de Sancho IV da *Estoria de España*: avanzouse na transcripción do testemuño *A'* (BGHUsal) e completouse a transcripción do testemuño *Ae* (tradución castelá, BNE). Avanzouse, tamén, no estudo do mecenado e motivación ideolóxica da transmisión desta obra na Galiza baixomedieval.
- Tres testemuños inéditos da *Quinta* (MP e AHNob) e da *Sexta Partida* (ACOU) galegas: completouse a transcripción e edición destes fragmentos, e avanzouse no estudo comparativo coa tradición manuscrita castelá e portuguesa. Avanzouse, tamén, no estudo global dos testemuños galegos das *Sete Partidas*, en particular desde o punto de vista das diferentes iniciativas ou campañas de copia e tradución.
- A tradución galega do *Livro das Confissões* (ARG): completouse a transcripción e edición deste fragmento, así como a súa colación coa tradición manuscrita castelá e portuguesa.
- O fragmento ourensán, en castelán, das *Vidas y pasiones de los apóstoles* de Bernardo de Brihuega: completouse a transcripción e edición, así como un estudo preliminar do texto.

CONTRIBUCIÓN DERIVADAS

Pichel, Ricardo (2021): “La recepción de las *Siete Partidas* en la Galicia bajomedieval”, en José Manuel Fradejas Rueda, Enrique Jerez Cabrero e Ricardo Pichel (eds.): *Las Siete Partidas del Rey Sabio. Una aproximación desde la filología digital y material*. Madrid / Frankfurt am Main: Iberoamericana / Vervuert, 117-133.

Pichel, Ricardo (2021): “Las *Vidas y pasiones de los apóstoles* de Bernardo de Brihuega a la luz de un nuevo testimonio castellano”, en Marina Serrano Marín, Belén Almeida e Fernando Larraz (eds.): *Babel a través del espejo. Homenaje a Joaquín Rubio Tovar*. Alcalá de Henares: Universidad de Alcalá, 55-67.

C. ONOMÁSTICA

C1. DICCIONARIO DOS APELIDOS GALEGOS

IP: Ana Boullón Agrelo

EQUIPO INVESTIGADOR: Gonzalo Navaza, Antón Palacio Sánchez, Luz Méndez Fernández

FINANCIAMENTO: Sen financiamento específico

PÁXINA WEB: <http://ilg.usc.gal/gl/proxectos/diccionario-dos-apelidos-galegos>

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2021

Continúase coa revisión conxunta do diccionario, cunha lectura secuencial, coas seguintes accións:

1. Discusión das hipóteses etimolóxicas de apelidos de especial dificultade.
2. Revisión e uniformización da información lexicográfica dada en cada unha das entradas.
3. Compleción das atestacións históricas mediante a consulta dos recursos informáticos que non estaban dispoñibles anteriormente e coas novas fontes documentais que van saíndo.
4. Perfeccionamento da descrición xeográfica das formas que non a tiñan ou a presentaban incompleta.

PUBLICACIÓNS DERIVADAS

Boullón Agrelo, Ana Isabel (2021): “La polémica onomástica en Galicia. La ciudadanía y los nombres propios”, en Karlheinz Hengst (ed.), *Namenforschung und Namenberatung. Onomastica Lipsiensia* 14. Leipzig Universität, 107-128.

Boullón Agrelo, Ana Isabel (2021): “Übersetzung galicischer Personennamen in Galicien: historische und soziolinguistische Aspekte”, en Carsten Sinner / Christian Bahr (eds.), *Eigennamen und Übersetzung*. Hamburg: Baar-Verlag, 177-208.

Palacio Sánchez, Antón (2021): “Noticia sobre Roig e sobre outros apelidos cataláns presentes en Galicia desde antes de 1700”, en Marta Neira Rodríguez / Armando Requeixo (eds.), *Verbas amigas. Estudos en homenaxe a Blanca Ana Roig Rechou*. Santiago de Compostela: Secretaría Xeral de Política Lingüística / Centro Ramón Piñeiro para a Investigación en Humanidades.

C2. PROXECTO COORDINADO TOPONOMASTICON HISPANIA. S1. TOPONIMIA DE GALICIA E PORTUGAL

IP: Ana Boullón Agrelo (do proxecto coordinado e do s1)

EQUIPO INVESTIGADOR: Gonzalo Navaza, Antón Palacio, Luz Méndez, Eduardo Louredo, Paulo Martínez Lema, Carlos Búa, Paula Bouzas, Esperança Cardeira, Maria Alice Fernandes, Carlos Rocha

FINANCIAMENTO: Proyectos de I+D+i 2020 Retos Investigación (Ministerio de Ciencia, Innovación y Universidades). PID2020-114216RB-C61

PÁXINA WEB: <http://ilg.usc.gal/gl/proxectos/toponomasticon-hispaniae>

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2021

O proxecto coordinado contén os subproxectos 1. Toponimia de Galicia y Portugal (do que é IP Ana Boullón), 2. Toponimia asturiano-leonesa. 3. Toponimia de Aragón, Cantabria y La Rioja. 4. Toponimia del País Vasco y Navarra. 5. Toponimia de l'arc mediterrani. 6. Toponimia de las zonas central sur e insular atlántica. Foi concedido no último trimestre do ano 2021, polo que no tempo transcorrido ata final de ano seleccionouse o corpus toponímico que cada investigador ía tratar e confeccionouse unha ficha toponímica en colaboración cos IPs dos outros proxectos, pois preténdese un achegamento metodolóxico común dos distintos territorios lingüísticos ibéricos. Desde a concesión do proxecto ata a fin de ano traballouse, ademais, coa empresa informática que está a elaborar a páxina web do proxecto, que encerra moita complexidade, pois consta de moitas epígrafes, soporte cartográfico, mapas antroponímicos e numerosos hipervínculos. Mentres, estase a avanzar nas fichas toponímicas que despois se incluírán na web.

PUBLICACIÓNS DERIVADAS

Boullón Agrelo, Ana Isabel (2021): “Panorama da toponimia galega (a través dos seus nomes máis frecuentes)”, *Estudos Lingüísticos e Literários. Revista dos programas de pós-graduação em língua e cultura e em literatura de cultura da UFBA* 71, 38-75. <https://periodicos.ufba.br/index.php/estudos/article/view/48187>

D. CORPORA DE LINGUA ACTUAL

D1. ARQUIVO DO GALEGO ORAL

IP: Francisco Fernández Rei / Carme Hermida Gulías

EQUIPO INVESTIGADOR: Concepción Álvarez Pousa, Carme Ares Vázquez, Xosé Henrique Costas González, Xosé Manuel Dopazo Entenza, Xavier Varela Barreiro

INFORMÁTICA: José Antonio Cutrín Garabal

FINANCIAMENTO: Sen financiamento específico

PÁXINA WEB: <http://ilg.usc.gal/gl/proxectos/arquivo-do-galego-oral-ago>

RECURSO DIXITAL: <http://ilg.usc.gal/ago/>

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2021

Pese a non contar con financiamento, no ano 2021 leváronse a cabo as seguintes accións:

1. Revisión final de 100 novos textos para a súa incorporación definitiva á nova plataforma do AGO.
2. Transcrición de 8 novos textos (20' de audios) con aliñamento mediante o programa ELAN, co que se ampliou o número de concellos incorporados á nova plataforma do AGO.
3. Dixitalización de novos materiais en formato cassette e minidisck.
4. Tratamento das transcricións xa incorporadas na nova plataforma do AGO co fin de que o público usuario as poida descargar na versión completa en pdf a través dun apartado específico para persoal investigador.
5. Incorporación da información dos 20 primeiros textos á base de datos do AGO.

CONTRIBUCIÓNS DERIVADAS

- Álvarez Pousa, Concepción (2021): Tese de doutoramento *A lingua da Terra de Viana do Bolo. Descrición dialectal e análise do cambio lingüístico* (Programa de Doutoramento en Lingüística da USC). Director: Francisco Fernández Rei. Acto de defensa na USC o 26 de novembro de 2021. Cualificada con Sobresaliente *cum laude* e mención internacional.
- Costas González, Xosé Enrique (2021): “A importancia do elemento leonés nas falas de orixe galega do noroeste de Estremadura”, *Revista de Filoloxía Románica* 38, 105-120.
- Dopazo Entenza, José Manuel (2021): “Entroido na Illa de Ons (1)”, *Aunios*, 26, 67-70.
- Dopazo Entenza, José Manuel (2021): “Cando Mörling chegou á Illa de Ons”, *Nova Ardentía*, 13, 12-15.
- Fernández Rei, Francisco (2021): “Os nomes galegos dos peixes”, *Nova Ardentía* 13, 86-91.
- Fernández Rei, Francisco (2021): Transcrición e notas do discurso de Pitusa Vidal Cabanillas “*Eu xa cheguei onde tiña que ir*. Na inauguración do Museo Ramón Cabanillas”, *A Trabe de Ouro* 118, 161-165.

OUTRAS CONTRIBUCIÓNS

- En xaneiro do 2021 dixitalizouse unha gravación de Oleiros-Salvaterra, do 1984, solicitada pola persoa que a fixera e a depositara no Arquivo Oral do ILG.
- Varios días da primavera do 2021 o antropólogo Lois Ladra, responsable de *O proxecto CORGORAL. Unha proposta para a recolla da Literatura Popular de Tradición Oral no concello do Corgo*, visitou o Arquivo do Galego Oral para consultar as gravacións que nel figuran de parroquias dese concello lucense.
- En outubro do 2021 o Colectivo Glovo, compañía profesional de danza con sede en Lugo, para unha nova produción escénica solicitou usar no espazo sonoro da mesma un fragmento da gravación do AGO de Abelán-Fornelos-Salvaterra do Miño que está na rede <http://consellodacultura.gal/arquivos/asg/anosafala.php>.

D2. CORPUS ORAL INFORMATIZADO DA LINGUA GALEGA (CORILGA)

IP: Xosé Luís Regueira Fernández

EQUIPO INVESTIGADOR: Elisa Fernández Rei, Noemí Basanta Llanes, Reyes Rodríguez Rodríguez

INFORMÁTICA: José Antonio Cutrín Garabal

FINANCIAMENTO: Sen financiamento específico

PÁXINA WEB: <http://ilg.usc.gal/gl/proxectos/corpus-oral-informatizado-da-lingua-galega-corilga>

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2021

Durante o ano 2021 este proxecto non contou con financiamento específico. Debido a circunstancias motivadas pola pandemia e tamén pola carga de traballo das persoas responsables da parte técnica, non se puideron afrontar as melloras previstas nas ferramentas de aliñamento e de recoñecemento, polo que non se puideron producir os avances previstos.

Non obstante, recolléronse corpus de TikTok de diferentes perfís para seren transcritos e incorporados ao CORILGA proximamente. Tamén se planificou a recollida de corpus oral de xuventude universitaria en diferentes situacións (grupos de discusión e entrevistas). Estas gravacións están en fase de realización.

CONTRIBUCIÓNS DERIVADAS

Basanta Llanes, Noemi / Xosé Luís Regueira: “En galego podemos dicir PAPI? Ideoloxías lingüísticas no contexto de estandarización dunha lingua minorizada”, *II Congreso Internacional em Variação Linguística nas Línguas Românicas*. Aveiro: Universidade de Aveiro, 22-24 xuño de 2021 [en remoto].

Fernández Rei, Elisa / Xosé Luís Regueira: “Repertorios fonéticos e contacto lingüístico en Galicia”. *Association of Hispanists of Great Britain and Ireland (AHGBI) - 66th Annual Conference*. Dublin: University College Dublin, 29-31 de marzo [en remoto].

Regueira, Xosé Luís (2021). “Portuguese as a Contact Language in Galicia: Convergence, Divergence, Ideology and Identity”, en Miriam Bouzouita / Renata Enghels / Clara Vanderschueren (eds.), *Convergence and divergence in Ibero-Romance: case studies from the Ibero-Romance world*. Berlin: Mouton de Gruyter, 147-175.

D3. CORPUS DE TEXTOS GALEGOS ESCRITOS POR ESTUDANTES NO ÁMBITO ACADÉMICO. FERRAMENTA PARA A ANÁLISE DA COMPETENCIA ESCRITA EN LINGUA GALEGA

IP: María Álvarez de la Granja / Ernesto X. González Seoane

EQUIPO INVESTIGADOR: Francisco A. Cidrás Escáneo, Xosé Antonio Fernández Salgado, Bieito Silva Valdivia, María López Sánchez, Vitor Míguez Rego, Reyes Rodríguez Rodríguez, Cristian Pernas Rubal

INFORMÁTICA: José Antonio Cutrín Garabal, Maarten Janssen

FINANCIAMENTO: FEDER/Ministerio de Ciencia, Innovación y Universidades – Agencia Estatal de Investigación / Proxecto PGC2018-096069-B-I00

PÁXINA WEB: <http://ilg.usc.gal/gl/proxectos/corpus-de-textos-galegos-escritos-por-estudiantes-no-ambito-academico-ferramenta>

RECURSO DIXITAL: <http://ilg.usc.gal/cortegal/>

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2021

Ao longo de 2021 continuaron os traballos de elaboración e anotación do corpus. Concretamente, leváronse a cabo as seguintes tarefas:

- a. Elaboración da versión definitiva do manual para a anotación das formas non estándares presentes nos textos que inclúe os diferentes tipos de problemas, o código correspondente para cada un deles, observacións e exemplos, así como unha descrición xeral do proceso de anotación.
- b. Elaboración dun manual de carácter técnico que recolle o funcionamento da plataforma TEITOK.
- c. Anotación e lematización de 753 textos, isto é, algo máis do 75% do total, dado que o corpus está constituído por 1000 textos.

- d. Deseño dun breve manual para a anotación de recursos cohesivos (conectores que serven para vincular enunciados)
- e. Anotación dos conectores indicados en c) en 753 textos.
- f. Introducción dos datos completos na cabeceira dos 753 textos xa lematizados e anotados. Completouse a información que xa figuraba neles con datos relativos ás características dos textos (número de palabras, número de lemas, densidade léxica, número de enunciados, número de parágrafos, número de palabras do enunciado máis longo, número de palabras do enunciado máis curto, media de palabras por enunciado e media de enunciados por parágrafo).

Ademais, a ferramenta e aspectos metodolóxicos relativos á súa elaboración foron presentados en dous eventos, como se pode ver nas contribucións derivadas.

CONTRIBUCIÓNS DERIVADAS

Álvarez de la Granja, María / Ernesto González Seoane (2021): “Anotación de errores en el Corpus de textos galegos escritos por estudantes no ámbito académico (CORTEGAL)”, en *8 Congreso Internacional de la Asociación Española de Lingüística Aplicada*. A Coruña: Universidade da Coruña, 14-16 de abril de 2021.

Álvarez de la Granja, María (2021): “Corpus de textos galegos escritos por estudantes no ámbito académico. Ferramenta para a análise da competencia escrita na lingua galega”, en *Lingüísticamente lingüística: Diálogos entre a Lingüística, a Psicoloxía e a Psicolingüística*. Santiago de Compostela: Universidade de Santiago de Compostela, 6 de xullo de 2021.

E. GRAMÁTICA

E1. GRAMÁTICA DA LINGUA GALEGA (RAG)

IP: Rosario Álvarez

EQUIPO INVESTIGADOR: María Álvarez de la Granja, Francisco A. Cidrás Escáneo, Francisco Dubert García, Elisa Fernández Rei, Xosé Antonio Fernández Salgado, Ernesto X. González Seoane, Xosé Luís Regueira Fernández, Xosé Xove Ferreiro

PROXECTOS DE COOPERACIÓN: Instituto da Lingua Galega / Real Academia Galega

FINANCIAMENTO: Convenio asinado entre a USC e a RAG (2011-2013), prorrogado anualmente sen custos

PÁXINA WEB: <http://ilg.usc.gal/gl/proxectos/gramatica-da-lingua-galega>

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2021

Continúan os traballos do equipo encargado de redactar a gramática institucional da Real Academia Galega, ao abeiro dun convenio de colaboración que se renova anualmente sen contrapartida económica. Avanzan de xeito continuo aínda que con máis lentitude do que estaba previsto.

E2. INTEROPERABILIDADE DE RECURSOS E PRODUCCIÓN AUTOMÁTICA DE LINGUAXE NATURAL

IP: María José Domínguez Vázquez

EQUIPO INVESTIGADOR: Francisco A. Cidrás Escáneo, Xavier Gómez Guinovart, María Teresa Sanmarco Bande, Carlos Valcárcel Riveiro

INFORMÁTICA: Daniel Bardanca Outeiriño, José Luis Iglesias Allones

FINANCIAMENTO: Sen financiamento específico

PÁXINA WEB: <https://ilg.usc.gal/gl/proxectos/interoperabilidade-de-recursos-e-produccion-automatica-de-linguaxe-natural>

RECURSOS DIXITAIS: <http://ilg.usc.gal/flexionador/>, <http://ilg.usc.gal/xeraword/>

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2021

Ao longo de 2021 continuáronse os traballos de análise da interoperabilidade de recursos. Concretamente, leváronse a cabo as seguintes tarefas:

- a. Estudos sobre a viabilidade da aplicación de representacións vectoriais (*word embeddings*) na análise da combinatoria léxica.
- b. Desenvolvemento inicial dunha ferramenta de xeración automática de contexto verbal, así como dun PoS-Tagger, soportado con datos extraídos da Wikipedia.
- c. Deseño e despregue web dunha ontoloxía léxica de acceso aberto. <http://portlex.usc.gal/ontologia/>
- d. Dirección de traballos académicos: Dirección de proxectos de tese “Análise de contextos frasais e oracionais para a desambiguación semántica” (María Caiña; titoras: Álvarez de la Granja e Domínguez Vázquez), “Extracción e análise contrastiva de colocacións para o desenvolvemento de recursos lexicográficos multilingües” (Nerea López; titora: Domínguez Vázquez) e dun Traballo de fin de mestrado (co-dirección coa Universidade do Minho, Braga).
- e. Baseado na interoperabilidade e retroalimentación entre recursos dixitais, iníciase o subproxecto: *LexVoc (lexicographic vocabulary) to Galician* ao abeiro de *Elexis – European lexicographic infrastructure*. Incorporáronse novos membros en formación (Iván Arias Arias, Raúl Fernández Bugallo e Lola Mosquera Sánchez). Elaboráronse máis de 60 entradas.
- f. Participación en congresos internacionais e elaboración de artigos científicos, algún actualmente en fase de revisión.
- g. Organizáronse actividades de difusión e formación: Webinar “Generar exemplos para ensinar idiomas” (12 de decembro de 2021), o Workshop JSON (01 de xullo 2021), a actividade internacial “Lexikography on the Road” (outubro-novembro de 2021) e a segunda edición dos “Obradoiros de Humanidades Dixitais” (1.º cuatrimestre de 2021).

CONTRIBUCIÓNS DERIVADAS

Domínguez Vázquez, María José (2021): “Zur Darstellung eines mehrstufigen Prototypbegriffs in der multilingualen automatischen Sprachgenerierung: vom Korpus über *word embeddings* bis hin zum automatischen Wörterbuch”, *LEXIKOS* 31, 20-50. <https://lexikos.journals.ac.za/pub/article/view/1623>

- Domínguez Vázquez, María José / Daniel Bardanca Outeiriño / Alberto Simões (2021): “Automatic Lexicographic Content Creation for Lexicographers”, en Iztok Kosem et al. (ed.), *Post-Editing Lexicography – ELEX 2021. Proceedings of the ELEX 2021 Conference*. Brno (República Checa): Lexical Computing CZ s.r.o., 269-287. https://elex.link/elex2021/wp-content/uploads/eLex_2021-proceedings_compressed.pdf
- Domínguez Vázquez, María José / María Caíña Hurtado (2021): “Aplicación de recursos de xeración automática da lingua para estudos comparativos”, *Estudos de Lingüística Galega* 13, 139-172. <https://revistas.usc.gal/index.php/elg/article/view/7409>
- Domínguez Vázquez, María José (2021): “A interface sintáctico-semántica na compilación e xeración de datos lingüísticos multilingües”, en *Ciclo de conferencias del Instituto de Artes y Humanidades*. Braga: Universidade do Minho, 18 de outubro de 2021.
- María José Domínguez Vázquez (2021): “Argumentstrukturen: zu ihrer Etablierung, Erhebung, Analyse und Generierung. Von der Form zur Bedeutung”, en *PHRASALEX – II Workshop on Phraseological Approaches to Learner’s Lexicography 2021*. Hildesheim: Universität Hildesheim, 23-24 de xullo de 2021.
- Domínguez Vázquez, María José / Carlos Valcárcel Riveiro (2021): “Generación de exemplos oracionais en el desarrollo de diccionarios automáticos como herramientas de información”, en *Lingüística e intelixencia artificial: oportunidades y riesgos – 38.º Congreso Internacional. Asociación Española de Lingüística Aplicada*. A Coruña: Universidade da Coruña, 14-16 de abril de 2021.
- Domínguez Vázquez, María José / Daniel Bardanca Outeiriño / Alberto Simões (2021): “Automatic Lexicographic Content Creation for Lexicographers”, en *Post-Editing Lexicography – ELEX 2021*. Brno: Lexical Computing, 5-7 de xullo de 2021.

F. SOCIOLINGÜÍSTICA

F1. A LINGUA DAS NOVAS XERACIÓNS: COMPETENCIA, CAMBIO LINGÜÍSTICO, ACTITUDES, MANTEMENTO E TRANSMISIÓN DA LINGUA

Este proxecto subdivídese nas tres liñas que se indican a continuación e cuxos resultados se comentan a seguir:

- F1. Análise da competencia escrita en lingua galega do estudantado de 2.º de bacharelato.
- F2. A lingua das familias: mantemento, transmisión e cambio de lingua ao longo de tres xeracións.
- F3. Contacto, cambio lingüístico e ideoloxía en contextos de minorización lingüística.

F1. ANÁLISE DA COMPETENCIA ESCRITA EN LINGUA GALEGA DO ESTUDANTADO DE 2.º DE BACHARELATO

IP: María Álvarez de la Granja

EQUIPO INVESTIGADOR: Francisco Cidrás Escáneo, Ernesto González Seoane, M.ª Sol López Martínez, María López Sánchez, Carme Silva Domínguez, Xulio Sousa, Vitor Míguez Rego

INFORMÁTICA: José Antonio Cutrín Garabal

FINANCIAMENTO: Convenio coa Secretaría Xeral de Política Lingüística da Xunta de Galicia

PÁXINA WEB: <https://ilg.usc.gal/gl/proxectos/lingua-da-xente-nova-competencia-cambio-linguistico-actitudes-e-muda-de-lingua>

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2021

O equipo responsable desta liña continuou cos traballos de desenvolvemento do corpus CORTEGAL, para o cal remitimos ao apartado D3. Ademais, levouse a cabo a análise dos textos contidos na ferramenta desde a perspectiva léxica (presenza de sinónimos converxentes e diverxentes), semántica (problemas semánticos rexistrados) e discursiva (deíxe, modalidade). Os resultados presentáronse en traballos académicos, publicacións e congresos.

CONTRIBUCIÓNS DERIVADAS

Álvarez de la Granja, María (2021): "Os problemas semánticos no Corpus de textos galegos escritos por estudantes no ámbito académico (CORTEGAL)", en *techLING2021-UVigo-Te&P. VI Congreso internacional en lingua, lingüística e tecnoloxía*. Vigo: Universidade de Vigo, 15-17 de decembro de 2021 (en liña).

Álvarez de la Granja, María / Ernesto X. González Seoane (2021): "Sinónimos galegos diverxentes e converxentes co castelán en textos de estudantes galegos", en *II Congreso Internacional em Variação Lingüística nas Línguas Românicas*. Aveiro (Portugal): Centro de Línguas, Literaturas e Culturas da Universidade de Aveiro, 22-24 de xuño de 2021.

Lorenzo Herrera, Lara (2021): "Aproximación ao estudo da deíxe persoal en galego en textos de aprendentes: os valores de obxectividade e subxectividade no corpus CORTEGAL", Tráballo de fin de mestrado do Máster Universitario en Profesorado de Educación Secundaria Obrigatoria e Bacharelato, Formación Profesional e Ensino de Linguas, dirixido por María López Sánchez.

Míguez, Vitor (2021): "A categoría da modalidade e a súa expresión na lingua galega", *Estudos de lingüística galega* 13, 107-137, <https://doi.org/10.15304/elg.13.7386>

F2. A LINGUA DAS FAMILIAS: MANTEMENTO, TRANSMISIÓN E CAMBIO DE LINGUA AO LONGO DE TRES XERACIÓNS

IP: Henrique Monteagudo

EQUIPO INVESTIGADOR: Anik Nandi, Reyes Rodríguez Rodríguez

FINANCIAMENTO: Convenio coa Secretaría Xeral de Política Lingüística da Xunta de Galicia

PÁXINA WEB: <https://ilg.usc.gal/gl/proxectos/lingua-da-xente-nova-competencia-cambio-linguistico-actitudes-e-muda-de-lingua>

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2021

Análise dos procesos de mantemento / cambio de lingua en relación coa progresión no sistema educativo (paso da educación infantil á primaria, e da primaria á secundaria) e os fenómenos de muda.

F3. CONTACTO, CAMBIO LINGÜÍSTICO E IDEOLoxÍA EN CONTEXTOS DE MINORIZACIÓN LINGÜÍSTICA

IP: Elisa Fernández Rei

EQUIPO INVESTIGADOR: Xosé Luís Regueira Fernández, Alba Agnete Cajiao, Noemi Basanta Llanes

INFORMÁTICA: José Antonio Cutrín Garabal

FINANCIAMENTO: FEDER/Ministerio de Ciencia, Innovación y Universidades – Agencia Estatal de Investigación / Proxecto PID2019-110352GB-I00

PÁXINA WEB: <https://ilg.usc.es/gl/proxectos/contacto-cambio-linguistico-e-ideoloxia-en-contextos-de-minorizacion-linguistica>

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2021

A pandemia condicionou de xeito crítico o desenvolvemento do proxecto, xa que a recollida de material para o corpus non puido iniciarse ata finais de 2021. En todo caso, puidéronse efectuar outras actividades relevantes:

1. Desenvolvemento da metodoloxía de recollida de datos. Elaborouse unha metodoloxía completa para a recollida do corpus tanto para a lingua galega como para a asturiana. Así mesmo, deseñouse un protocolo de recollida do material e completouse toda a documentación relacionada cos aspectos éticos e legais da recompilación de datos e gravacións.
2. Recollida dun corpus da lingua galega nas redes sociais. Por unha banda, realizouse a planificación, recollida e rotulación dun corpus de 3000 chíos escritos en galego sobre diferentes temáticas; e, por outra banda, planificouse e recompilouse un corpus de comentarios e reaccións sobre o perfil “DigochoEu”, sobre temas de lingua galega, na rede Tik Tok.
3. Xornadas de formación. Realizáronse tres xornadas formativas sobre aspectos teóricos e metodolóxicos da análise de ideoloxías e identidades lingüísticas: *Análise do discurso, ideoloxías lingüísticas e contacto de linguas* <https://ilg.usc.gal/gl/actividades/seminario-discurso>.

CONTRIBUCIÓNS DERIVADAS

- Basanta Llanes, Noemi (2021): “Somos a raíz do que fomos: Construción de identidades étnico-culturais en narrativas autobiográficas”, en *Simposio ILG 2021. 50 anos. Homenaxe a Rosario Álvarez Blanco, Francisco Fernández Rei e Manuel González González*. Santiago de Compostela, 18-21 de outubro 2021.
- Basanta Llanes, Noemi / Xosé Luís Regueira (2021): “En galego podemos dicir PAPI? Ideoloxías lingüísticas no contexto de estandarización dunha lingua minorizada”, en *II Congreso Internacional em Variação Linguística nas Línguas Românicas*. Aveiro, 22-24 de xuño de 2021 [en remoto].
- Fernández Rei, Elisa / Xosé Luís Regueira (2021): “Repertorios fonéticos e contacto lingüístico en Galicia”. Comunicación oral presentada en *Association of Hispanists of Great Britain and Ireland 2021 Online Annual Conference*. University College Dublin / Association of Hispanists of Great Britain and Ireland, 29-31 de marzo de 2021 [en remoto].
- Fernández Rei, Elisa / Alba Agüete Cajiao (2021): “Aproximación á variación da vogal /a/ no galego actual”, en *II Congreso Internacional em Variação Linguística nas Línguas Românicas*. Aveiro, 22-24 de xuño de 2021 [en remoto].
- Fernández Rei, Elisa / Carmen Muñiz Cachón (2021): “Variedades lingüísticas del asturiano y del gallego: aspectos ideolóxicos y lingüísticos”, en *II Jornadas em Línguas Minoritárias*. Aveiro, 29 de outubro de 2021.
- Gómez Bautista, Alberto / Elisa Fernández Rei / Carmen Muñiz Cachón / Tamara Flores Pérez (2021): "As línguas minoritarias no Occidente da Península Ibérica: presente e futuro". Mesa redonda moderada por Lurdes de Castro Moutinho en *II Jornadas em Línguas Minoritárias*. Aveiro, 29 de outubro de 2021.
- Regueira, Xosé Luís (2021): “Portuguese as a Contact Language in Galicia: Convergence, Divergence, Ideology and Identity”, en Miriam Bouzouita / Renata Enghels / Clara Vanderschueren (eds.), *Convergence and Divergence in Ibero-Romance: Case Studies from the Ibero-Romance World*. Berlín: Mouton de Gruyter, 147-175.

G. PERCEPCIÓN DA FALA

G1. FERRAMENTA ON-LINE PARA EXPERIMENTACIÓN PERCEPTIVA (FOLERPA)

IP: Elisa Fernández Rei

EQUIPO INVESTIGADOR: Alba Agüete Cajiao, Marianela Fernández Trinidad, Isabel Fraga Carou, Victoria Marrero Aguiar, Gisela Tomé Lourido, Xulio Sousa

INFORMÁTICA: José Antonio Cutrín Garabal

FINANCIAMENTO: Sen financiamento específico

PÁXINA WEB: <http://ilg.usc.gal/gl/proxectos/folepra>

RECURSO DIXITAL: <http://ilg.usc.gal/FOLERPA/>

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2021

Tal e como estaba previsto na programación para este ano, traducíuse a aplicación a español e a inglés e leváronse a cabo algunhas importantes melloras, entre as que cabe destacar a incorporación da medición do tempo de reacción e a implementación dun módulo estatístico para a análise dos resultados.

No mes de xuño púxose en funcionamento a nova versión mellorada de FOLERPa, que se presentou no *Congreso Internacional de Fonética Experimental*, celebrado en Girona en xuño de 2021.

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2021

Fernández Rei, Elisa / Aguete Cajiao, Alba (2021): “Experimentos perceptivos con FOLERPA”, en *VIII Congreso Internacional de Fonética Experimental*. Girona, 28-30 de xuño de 2021.

Fernández Rei, Elisa / Alba Aguete Cajiao (2021): “FOLERPA: cómo hacer un experimento perceptivo y no morir en el intento”, taller en liña no marco das actividades complementarias programadas para o Grao en Lingua e Literatura Españolas da Universitat de les Illes Balears. 16 de novembro de 2021, 2 horas.

Tamén se levou a cabo o rexistro da propiedade intelectual do programa FOLERPA:

Fernández Rei, Elisa / César Osorio Peláez / Alba Aguete Cajiao / José Antonio Cutrín Garabal (2021): *Folerpa. Ferramenta on-line para experimentación perceptiva*. Número de asento rexistral 03/2021/1129.

B. PROXECTOS PROMOVIDOS POR OUTRAS INSTITUCIÓNS

- Álvarez, Rosario. Coordinadora do proxecto *Gallaeciae Monumenta Historica*, promovido e sustentado polo Consello da Cultura Galega. <http://gmh.consellodacultura.gal/>. Forman parte da súa Comisión Científica os seguintes investigadores: José Miguel Andrade Cernadas, Ana Isabel Boullón Agrelo, Paula Bouzas Rosende, Alexandra Cabana Outeiro, Xosé Henrique Monteagudo Romero, Francisco Javier Pérez Rodríguez e María Beatriz Vaquero Díaz.
- Boullón Agrelo, Ana Isabel. Colaboradora no proxecto *Dictionnaire Étymologique Roman* (DÉRom), financiado pola Agence National de la Recherche (ANR) e a Deutsche Forschungsgemeinschaft (DFG). IP: Éva Buchi (directora de investigación do ATILF (CNRS e Nancy-Université) e Wolfgang Schweickard (Universität des Saarlandes - Saarbrücken). Período: desde 2007. <http://www.atilf.fr/derom>
- Boullón Agrelo, Ana Isabel. Consultora-parceira para os nomes galegos do *Projeto Novo Dicionário de Nomes em Uso no Brasil*, coordinado pola Dra. Juliana Soledade (UFBA/UnB), integrado pola Universidade Federal da Bahia, Universidade de Brasília, Universidade de São Paulo e INEP (Instituto Nacional de Estudos e Pesquisas Educacionais). Período: desde 2017. <http://dicionariodenomesdobrasil.com.br/>
- Carracedo Fraga, Xosé. Coordinador do grupo de investigación Estudos Clásicos e Medievais (USC GI-1908), financiado con axuda a Grupos de Referencia Competitiva da Consellería de Educación, Universidade e Formación Profesional da Xunta de Galicia (ED431C-2019/18). Período: 2019-2022.
- Carracedo Fraga, Xosé. Membro do proxecto *Textos técnicos latinos: medicina y gramática entre la Antigüedad tardía y la alta Edad Media* (PGC2018-093580-B-I00). IP: Manuel E. Vázquez Buján. Período: 2019-2021.
- Carracedo Fraga, Xosé. IP do proxecto *CODOLGA. Corpus Documentale Latinum Gallaeciae* do CRPIH.
- Domínguez Vázquez, María José. Membro do grupo de investigación HUMBOLDT, financiado con axuda a Grupos de Potencial Crecemento da Consellería de Educación, Universidade e Formación Profesional da Xunta de Galicia. Período: 2020-2023.
- García-Fernández, Miguel. Membro do equipo de traballo do proxecto de investigación *La casa señorial en Galicia (siglos XIII-XVI). Materiales para su estudio* (HAR2017-82480-P). IP: Pablo S. Otero Piñeyro-Maseda (IEGPS-CSIC).
- García-Fernández, Miguel. Investigador colaborador do proxecto de investigación *HERES. Patrimonio textual ibérico y novohispano. Recuperación y memoria* (2018-T1/HUM-10230). IP: Ricardo Pichel.
- García-Fernández, Miguel. Membro do equipo de traballo do proxecto de investigación *Espacios femeninos cortesanos: ámbitos curiales, relaciones territoriales y prácticas políticas* (Ref. PGC2018- 099205-A-C22). IP: Diana Pelaz Flores.
- García-Fernández, Miguel. Membro do equipo de traballo do proxecto de investigación *Voces, espacios y representaciones femeninas en la lírica gallego-portuguesa* (PID2019- 108910GB-C22). IP: Esther Corral Díaz.
- Gómez Guinovart, Xavier. Investigador do proxecto *DeepReading: Mining, Understanding, and Reasoning with Multilingual Content*, financiado polo Ministerio de Ciencia, Innovación e

Universidades, Fondo Europeo de Desenvolvemento Rexional (FEDER) e Axencia Estatal de Investigación (RTI2018-096846-B-C21). Universidade do País Vasco.

González González, Manuel. Codirector do proxecto *TERMIGAL (Servizo Galego de Terminoloxía Científico-Técnica)*, financiado a través de Convenio plurianual de colaboración entre a Consellería de Cultura, Educación e Ordenación Universitaria e a Universidade de Santiago de Compostela para a realización dun programa de accións en materia de investigación a través do Centro Ramón Piñeiro para a Investigación en Humanidades. Período: 2020-2021.

López Martínez, María Sol. Directora e IP do proxecto *Corpus de referencia do galego actual (CORGA)*, financiado a través do Convenio plurianual de colaboración entre a Consellería de Cultura, Educación e Ordenación Universitaria e a Universidade de Santiago de Compostela para a realización dun programa de accións en materia de investigación a través do Centro Ramón Piñeiro para a Investigación en Humanidades. Período: 2020-2021.

Mariño Paz, Ramón. Director do proxecto *Bibliografía Informatizada da Lingua Galega (BILEGA)*, financiado a través de Convenio plurianual de colaboración entre a Consellería de Cultura, Educación e Ordenación Universitaria e a Universidade de Santiago de Compostela para a realización dun programa de accións en materia de investigación a través do Centro Ramón Piñeiro para a Investigación en Humanidades. Período: 2020-2021.

Pichel, Ricardo. IP do proxecto *HERES. Patrimonio textual ibérico y novohispano. Recuperación y memoria*, financiado pola Comunidade de Madrid (Ref. 2018- T1/HUM-10230). Universidade de Alcalá. Período: 01/04/2019-30/03/2023.

Pichel, Ricardo. IP do proxecto *CHARTA 3.0: de la edición digital a la web semántica*, financiado pola Comunidade de Madrid (Proyectos de I+D para Jóvenes Investigadores de la Universidad de Alcalá 2019, CM/JIN/2019-008). Universidade de Alcalá. Período: 01/01/2020-31/12/2021.

Pichel, Ricardo. Investigador asociado do proxecto *Corpus de documentos españoles anteriores a 1900 (CODEA+ 2020)* (Ministerio de Educación y Ciencia, Proyectos I+D FFI2017-82770-P). Universidade de Alcalá. IP: Pedro Sánchez-Prieto Borja. Período: 10/01/2018 - 09/01/2021.

Pichel, Ricardo. Investigador colaborador do proxecto *MELE. Da memória escrita à leitura do espaço*, financiado pola Fundação para a Ciência e a Tecnologia (FCT POCI-01- 0145-FEDER-032673). Universidade do Porto. IP: Maria do Rosário Ferreira e José Carlos Miranda. Período: 2018-2021.

Pichel, Ricardo. Consultor do proxecto *STEMMA. Do canto à escrita - produção material e percursos da lírica galego-portuguesa*, financiado pola Fundação para a Ciência e a Tecnologia (FCT PTDC/LLT- EGL/30984/2017). Universidade de Lisboa. IP: Graça Videira. Período: 2018-2021.

Pichel, Ricardo. Investigador do proxecto *El legado historiográfico de Alfonso X (1270-1350): Teoría histórica, tradiciones literarias y textos inéditos* (Ministerio de Ciencia, Innovación y Universidades; Ref. PGC2018-097250-B-I00). IP: Francisco Bautista. Período: 2019-2022.

ORGANIZACIÓN DE CURSOS, CONFERENCIAS, ENCONTROS LINGÜÍSTICOS E OUTRAS ACTIVIDADES DE DIVULGACIÓN

A. ANÁLISE DO DISCURSO, IDEOLOXÍAS LINGÜÍSTICAS E CONTACTO DE LINGUAS

No marco do proxecto Contacto, cambio lingüístico e ideoloxía en contextos de minorización lingüística, financiado polo Ministerio de Ciencia e Innovación, realizáronse unha serie de tres seminarios nos que se afondou na relación que existe entre a construción e a negociación da identidade, a emerxencia de ideoloxías lingüísticas na interacción verbal e a variación e o cambio lingüístico inducidos polo contacto.

Comité organizador: Elisa Fernández Rei (Instituto da Lingua Galega - Universidade de Santiago de Compostela), Ana Iglesias Álvarez (Universidade de Vigo), Alba Agüete Cajiao (Instituto da Lingua Galega - Universidade de Santiago de Compostela), Noemi Basanta Llanes (Instituto da Lingua Galega - Universidade de Santiago de Compostela)

Programa

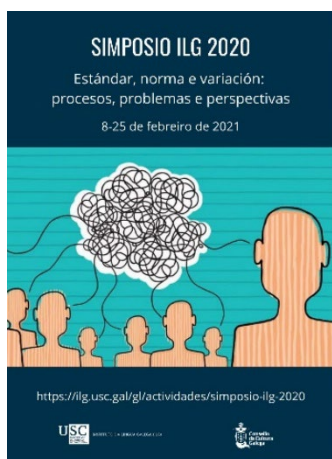
Seminario 1 (26 de xaneiro): Itxaso Rodríguez Ordóñez (California State University, Long Beach), “Variación en los repertorios multilingües en los nuevos hablantes del euskera: implicaciones para una teoría variacionista”.

Seminario 2 (3 de febreiro): Sonia Barnes (Marquette University, Milwaukee, Wisconsin), “Variación lingüística en español de Asturias y posicionamiento en la interacción”.

Seminario 3 (10 de febreiro): María Aldina Marques (Universidade do Minho), “Discurso Político e Populismo. Contributos de una análise lingüística dos discursos”.

B. SIMPOSIO ILG 2020. ESTÁNDAR, NORMA E VARIACIÓN: PROCESOS, PROBLEMAS E PERSPECTIVAS

O Simposio ILG 2020, organizado polo Instituto da Lingua Galega en colaboración co Consello da Cultura Galega, celebrouse entre febreiro e marzo do ano 2021 debido á situación pandémica. Este simposio puxo o foco nos procesos de estandarización e, coma sempre, no centro estivo o idioma galego, pero ofrecéronse referentes comparativos, tanto con linguas en situación subordinada ou en proceso de normalización, canto coas linguas da contorna máis próxima e cun parentesco máis estreito.

Comité organizador: Henrique Monteagudo (coord.) (Instituto da Lingua Galega - Universidade de Santiago de Compostela); Carlos Eduardo Deoclécio (secretaría) (Universidade Federal Fluminense / Universidade de Santiago de Compostela / Ifes-Campus Vitória / CNPq), Florentina Xoubanova Montero (secretaría técnica) (Instituto da Lingua Galega - Universidade de Santiago de Compostela)

Comité científico: Rosario Álvarez Blanco (Instituto da Lingua Galega - Universidade de Santiago de Compostela), Elmar Eggert (Christian Albrechts Universität zu Kiel), Carlos Alberto Faraco (Universidade Federal do Paraná), Filomena Gonçalves (Universidade de Évora), Eva Gugenberger (Europa-Universität Flensburg), Daniela Lauria (Universidad de Buenos Aires / CONICET), Juan Carlos Moreno Cabrera (Profesor xubilado da Universidad Autónoma de Madrid), Antón Santamarina Fernández (Instituto da Lingua Galega - Universidade de Santiago de Compostela)

Programa: Pode consultarse en <https://ilg.usc.gal/gl/actividades/simposio-ilg-2020>.

C. LINGÜÍSTICAMENTE LINGÜÍSTICA: DIÁLOGOS ENTRE A LINGÜÍSTICA, A PSICOLOXÍA E A PSICOLINGÜÍSTICA

O día 6 de xullo de 2021 tivo lugar na Facultade de Xeografía e Historia un encontro entre lingüistas, psicolingüistas e psicólogos. O encontro tivo por obxectivo a posta en común de liñas de investigación, recursos e métodos.

Organización: Grupos Filoloxía e Lingüística Galega do Instituto da Lingua Galega e Procesos cognitivos e conduta da Facultade de Psicoloxía da USC.

D. SIMPOSIO ILG 2021. 50 ANOS. HOMENAXE A ROSARIO ÁLVAREZ, FRANCISCO FERNÁNDEZ REI E MANUEL GONZÁLEZ GONZÁLEZ

A vixésimo primeira edición do Simposio do ILG coincidiu cronoloxicamente cos 50 anos da súa fundación, en maio de 1971. Por tal motivo, e de forma excepcional, tivo carácter conmemorativo antes que temático e a el sumouse a vontade do ILG de homenaxear nesta ocasión tan especial a tres dos seus máis insignes investigadores, que comezaron a súa andaina na institución nesa década fundacional e que continúan plenamente activos na actualidade: Rosario Álvarez Blanco, Francisco Fernández Rei e Manuel González González.

O criterio dunha liña temática concreta substituíuse desta vez polo dunha composición propositada do programa de conferenciantes no que acompañaron os homenaxeados, como núcleo do evento, unha representación dos investigadores novos do ILG, investigadores destacados das tres universidades galegas e investigadores estranxeiros de longa traxectoria de colaboración co Instituto da Lingua Galega.

Sendo en conxunto misceláneos, os contidos do programa representaron as liñas de investigación tradicionais e recentes do ILG. Como presentación do marco xeral, na conferencia inaugural ofreceuse unha visión panorámica da traxectoria da institución nos seus 50 anos de vida.

A lingüística galega constituíu o foco dunha boa parte das conferencias. A sociolingüística, as tradicións discursivas, a lexicografía e as TIC conformaron as disciplinas na perspectiva sincrónica. A toponimia e o léxico presentáronse na dimensión diacrónica.

Estivo representada tamén a lingüística portuguesa na súa dimensión africana.

Outro centro de interese foi o da filoloxía, centrada para o galego no patrimonio da prosa medieval e para o portugués no desenvolvemento dos estudos de paleografía no Brasil.

Completaron o programa os ollares da historia sobre aspectos sociais da Galicia moderna e contemporánea.

Comité organizador: Clara Lago Caamaño, Eduardo Moscoso Mato, Ramón Mariño Paz, Ricardo Pichel Gotérrez, Xavier Varela Barreiro

Comité científico: Esperança Cardeira (Universidade de Lisboa), Juan Carrasco González (Universidad de Extremadura), Inês Duarte (Universidade de Lisboa), Manuel Ferreiro Fernández (Universidade da Coruña), Xosé Ramón Freixeiro Mato (Universidade da Coruña), Charlotte Galves (Universidade de Campinas), Pär Larson (Consiglio Nazionale delle Ricerche), Ramón Lorenzo Vázquez (Instituto da Lingua Galega - Universidade de Santiago de Compostela), Rita Marquilhas (Universidade de Lisboa), Camiño Noia Campos (Universidade de Vigo), Antón Santamarina Fernández (Instituto da Lingua Galega - Universidade de Santiago de Compostela), Harvey L. Sharrer (University of California, Santa Barbara)

SIMPOSIO ILG 2021
18-21 outubro
Facultade de Filoloxía, USC

50 anos
Homenaxe a Rosario Álvarez Blanco,
Francisco Fernández Rei e
Manuel González González

Consulta o programa completo:
<https://ilg.usc.gal/gl/actividades/simposio-ilg-2021>

Organiza: USC, KUNTA DE GALICIA, COMISSIÓN XERAL DE INVESTIGACIÓN E INNOVACIÓN

Programa: Pode consultarse en <https://ilg.usc.gal/gl/actividades/simposio-ilg-2021>.

E. CONCURSO DE VÍDEO *MÓVETE*

Vid. M1.

F. EXPOSICIÓN SOBRE A HISTORIA DO ILG

O 18 de outubro de 2021 inaugurouse, na Facultade de Filoloxía, unha exposición sobre a historia do ILG co gallo do seu 50.º aniversario. Nela explicábase o percurso da institución ao longo dos seus 50 anos mediante textos e fotografías, ademais de exporse distintos materiais (libros, premios, documentos...).

A ACTIVIDADE DO PERSOAL INVESTIGADOR

A. CONFERENCIAS, COMUNICACIÓNS E PÓSTERS EN CONGRESOS E ENCONTROS CIENTÍFICOS

1. Agüete Cajiao, Alba / Elisa Fernández Rei (2021): "Aproximación á variación da vogal /a/ no galego actual", en *II Congreso Internacional em Variação Linguística nas Línguas Românicas*. Aveiro (Portugal): Centro de Línguas, Literaturas e Culturas da Universidade de Aveiro, 22-24 de xuño de 2021.
2. Álvarez, Rosario (2021): "Polos camiños, ás palabras", *Simposio ILG 2021. 50 anos. Homenaxe a Rosario Álvarez Blanco, Francisco Fernández Rei e Manuel González González*. Santiago de Compostela: Universidade de Santiago de Compostela, 18-21 de outubro de 2021.
3. Álvarez de la Granja, María (2021): "Os problemas semánticos no Corpus de textos galegos escritos por estudantes no ámbito académico (CORTEGAL)", *TEHCLING2021-UVIGO-T&P. VI Congreso Internacional en Lingua, Lingüística e Tecnoloxía*. Vigo: Universidade de Vigo, 16 de decembro de 2021.
4. Álvarez de la Granja, María / Ernesto X. González Seoane (2021): "Sinónimos galegos diverxentes e converxentes co castelán en textos de estudantes galegos", en *II Congreso Internacional em Variação Linguística nas Línguas Românicas*. Aveiro (Portugal): Centro de Línguas, Literaturas e Culturas da Universidade de Aveiro, 22-24 de xuño de 2021.
5. Álvarez de la Granja, María / Ernesto X. González Seoane (2021): "Corpus de textos galegos escritos por estudantes no ámbito académico. Ferramenta para a análise da competencia escrita na lingua galega", en *LingüísticaMenteLingüística. Diálogos entre a lingüística, a psicoloxía e a psicolingüística*. Santiago de Compostela: Universidade de Santiago de Compostela, 6 de xullo de 2021.
6. Álvarez de la Granja, María / Ernesto X. González Seoane (2021): "Anotación de erros en el Corpus de textos galegos escritos por estudantes no ámbito académico (CORTEGAL)", en *38 Congreso Internacional de la Asociación Española de Lingüística Aplicada*. A Coruña: Universidade da Coruña, 14-16 de abril de 2021 [en liña].
7. Basanta Llanes, Noemi / Xosé Luís Regueira (2021): "En galego podemos dicir PAPI? Ideoloxías lingüísticas no contexto de estandarización dunha lingua minorizada", en *II Congreso Internacional em Variação Linguística nas Línguas Românicas*. Aveiro (Portugal): Centro de Línguas, Literaturas e Culturas da Universidade de Aveiro, 22-24 de xuño de 2021 [en remoto].
8. Basanta Llanes, Noemi (2021): "Somos a raíz do que fomos: construción de identidades étnico-culturais en narrativas autobiográficas", en *Simposio ILG2021. 50 anos. Homenaxe a Rosario Álvarez Blanco, Francisco Fernández Rei e Manuel González González*. Santiago de Compostela: Universidade de Santiago de Compostela, 18-21 de outubro de 2021.
9. Carracedo Fraga, Xosé (2021): "Los Corpora Documentalia Latina de la Península Ibérica: perspectivas de futuro", en *Coloquio internacional "Los Corpora Documentalia Latina de la Península Ibérica en el 25 aniversario de CODOLGA"*. Santiago de Compostela, 18-19 de novembro de 2021.
10. Domínguez Noya, Eva María (2021): "Orden en el caos: estratexias para el reconocimiento automático de las variantes gráficas presentes en el Corpus de Referencia do Galego Actual

- (CORGA)”, *XII Congreso Internacional de Lingüística de Corpus (CILC2021)*. Murcia: Universidad de Murcia, 28-30 de abril de 2021.
11. Domínguez Noya, Eva María / Vitor Míguez (2021): “Un desafío para la etiquetación automática: la nomenclatura científica en el *Corpus de Referencia do Galego Actual (CORGA)*”, *XII Congreso Internacional de Lingüística de Corpus (CILC2021)*. Murcia: Universidad de Murcia [en liña], 28-30 de abril de 2021.
 12. Domínguez Noya, Eva María / María Sol López Martínez (2021): “TILG e CORGA: dous corpus do galego”, en *LingüísticaMenteLingüística. Diálogos entre a lingüística, a psicoloxía e a psicolingüística*. Santiago de Compostela: Universidade de Santiago de Compostela, 6 de xullo de 2021.
 13. Domínguez Noya, Eva María / Vitor Míguez Rego (2021): "A nomenclatura científica binomial no Corpus de Referencia do Galego Actual: unha proposta de análise extensible a outros corpus e linguas", en *tebeLING2021-UVigo-T&P. VI Congreso internacional en lingua, lingüística e tecnoloxía*. Vigo: Universidade de Vigo, 15-17 de decembro de 2021.
 14. Domínguez Noya, Eva María / María Paula Santalla del Río (2021): “Más allá del verbo y sus complementos en corpus del español sintácticamente anotados”, *VIII Simposio Internacional de Hispanistas «Encuentros 2021»: «Los estudios hispánicos como puente entre culturas»*. Polonia: Universidad Adam Mickiewicz de Poznań, 13-15 de mayo de 2021.
 15. Domínguez Vázquez, María José / Carlos Valcárcel Riveiro (2021): Generación de ejemplos oracionales en el desarrollo de diccionarios automáticos como herramientas de información”, en *Lingüística e Inteligencia Artificial: Oportunidades y Riesgos – 38º Congreso Internacional. Asociación Española de Lingüística Aplicada*. A Coruña: Universidade da Coruña, 14-16 de abril de 2021.
 16. Domínguez Vázquez, María José (2021): “Interacción y ludificación en recursos lexicográficos electrónicos como plataformas de aprendizaje de lenguas”, en *I Jornada de Lexicografía en el contexto del aprendizaje de lenguas*. Madrid: Universidad Complutense, 10 de maio de 2021.
 17. Domínguez Vázquez, María José / Daniel Bardanca Outeiriño / Alberto Simões (2021): “Automatic Lexicographic Content Creation: Automating Multilingual Resources Development for Lexicographers”, en *Post-Editing Lexicography – Elex 2021*. Brno, 5-7 de xullo de 2021.
 18. Domínguez Vázquez, María José (2021): “Argumentstrukturen: zu ihrer Etablierung, Erhebung, Analyse und Generierung. Von der Form zur Bedeutung”, en *PHRASALEX – II Workshop on Phraseological Approaches to Learner’s Lexicography 2021*. Hildesheim, 23-24 de xullo de 2021.
 19. Domínguez Vázquez, María José / Carlos Valcárcel Riveiro (2021): “Multilinguale Tools für die Nominalphrase im Deutschen, Französischen und Spanischen”, en *XIV. Kongress der Internationalen Vereinigung für Germanistik (IVG) – „Wege der Germanistik in transkulturellen Perspektiven“*. Palermo, 26-31 de xullo de 2021.
 20. Domínguez Vázquez, María José: “A interface sintáctico-semántica na compilación e xeración de datos lingüísticos multilingües”, en *Ciclo de conferencias del Instituto de Artes y Humanidades*. Braga: Universidade do Minho, 18 de outubro de 2021.
 21. Domínguez Vázquez, María José / Carlos Valcárcel Riveiro (2021): “Towards online active learning dictionaries: the contribution of the MultiComb Project”, en *New challenges in dictionary teaching*. Roma, 29 de outubro de 2021.
 22. Dopico, C. / Isabel Fraga / Carlos Montes / Estrella Romero / Isabel Padrón / Lucía Vieitez (2021): “Tan lejos, tan cerca: Efecto amortiguador del apoyo social percibido en el impacto psicológico del confinamiento”, en *V Congreso Nacional de Psicología e International Symposium on Public Health Psychology*, 9-11 de xullo de 2021 [en liña].

23. Dubert García, Francisco (2021): “Ricardo Carvalho Calero, dialectólogo”, en *II Congreso Internacional em Variação Lingüística nas Línguas Românicas*. Aveiro (Portugal): Centro de Línguas, Literaturas e Culturas da Universidade de Aveiro, 22-24 de xuño de 2021.
24. Dubert García, Francisco (2021): “Tempo e liberdade. Dialectos constitutivos iberorrománicos noroccidentais e complexidade (xeo)lingüística”, conferencia plenaria no *V Congreso Internacional de Lingüística Histórica. Constelações diacrónicas em homenagem a Charlotte Galves e Mary Kato*. Universidade Estadual de Campinas, 20 de xullo de 2021 [en liña]. <https://www.youtube.com/watch?v=Gf9n8bGp-ds>
25. Fernández Rei, Elisa / Xosé Luís Regueira (2021): “Repertorios fonéticos e contacto lingüístico en Galicia”, en *Association of Hispanists of Great Britain and Ireland (AHGBI) - 66th Annual Conference*. Dublin: University College Dublin, 29-31 de marzo de 2021 [en remoto].
26. Fernández Rei, Elisa / Alba Agüete Cajiao (2021): “Experimentos perceptivos con FOLERPA”, *VIII Congreso Internacional de Fonética Experimental*. Girona: Universitat de Girona, 28-30 de xuño de 2021.
27. Fernández Rei, Elisa / Carmen Muñiz Cachón (2021): “Variedades lingüísticas del asturiano y del gallego: aspectos ideolóxicos y lingüísticos”, *II Jornadas em Línguas Minoritárias*. Aveiro, 29 de outubro de 2021.
28. Fernández Rei, Francisco (2021): “50 anos do Instituto da Lingua Galega”, conferencia do ciclo *Tempo das Letras 2021*. IES Francisco Asorey de Cambados, 13 de maio de 2021.
29. Fernández Rei, Francisco (2021): “50 anos do Instituto da Lingua Galega. Contribución á normalización e á investigación do galego”, en *Simposio ILG2021. 50 anos. Homenaxe a Rosario Álvarez Blanco, Francisco Fernández Rei e Manuel González González*. Santiago de Compostela: Universidade de Santiago de Compostela, 18-21 de outubro de 2021.
30. García-Fernández, Miguel (2021): “«Milia e Sancha Fernandiz, que muit'amo». El poder nobiliario femenino en tiempos de Alfonso X”, en *Coloquio Internacional 800A: «Qual deve el Rey ser». Workshop por los ochocientos años del nacimiento de Alfonso X el Sabio*. Buenos Aires: Universidad Nacional de San Martín, 9-11 de decembro de 2021.
31. García-Fernández, Miguel (2021): “Éxitos e fracasos de Afonso X e o seu reinado”, en *No 800 aniversario de Afonso X o Sabio*. Santiago de Compostela: Instituto de Estudos Galegos Padre Sarmiento (CSIC-Xunta de Galicia), 23-24 de novembro de 2021.
32. García-Fernández, Miguel (2021): “Ecos de las voces femeninas entre las minorías de la Iberia medieval: una primera aproximación”, en *Ecos y tiempos de las minorías en la España medieval y moderna (siglos XV al XVII)*. Santiago de Compostela e en liña: Universidade de Santiago de Compostela e Université de Picardie Jules Verne, 8-9 de novembro do 2021.
33. García-Fernández, Miguel (2021): “Expresiones de la voz femenina en las cantigas alfonsíes: las mujeres en el paisaje sonoro del siglo XIII”, en *«Contarte he maravillas...». Congreso Internacional de Estudios Medievales Hispánicos en honor a Joseph T. Snow*. Madrid: Universidad de Alcalá, 25-29 de outubro de 2021.
34. García-Fernández, Miguel (2021): “Espacios de vida y muerte de la parentela regia femenina en tiempos de Alfonso X”, *Historiador y poder. El historiador en el poder. VIII centenario del nacimiento de Alfonso X el Sabio*. Moscú: Center for Interdisciplinary Human Potential Research, Center for Advanced Social Research, The Russian Presidential Academy of National Economy and Public Administration, School of Contemporary Humanitarian Studies, ISS RANEPa, 20-24 de setembro de 2021.
35. García-Fernández, Miguel (2021): “Relações de poder na Ibéria medieval: dona Urraca e dona Teresa”, en *A reconquista e a formação dos países ibéricos*. Universidade Federal do Espírito Santo (Brasil), 16 de agosto de 2021 [en liña].

36. García-Fernández, Miguel (2021): “As señoras, abadesas e monxas de Ferreira de Pantón: mulleres con poder ao redor do monacato medieval galego”, en *Cultiva Cultura 2021*. O Castro (Ferreira de Pantón): Asociación Segredos de Pantón, 30 de xullo de 2021.
37. García-Fernández, Miguel / Pablo S. Otero Piñeyro Maseda (2021): “El papel de las mujeres en la gestión y administración de la casa señorial en Galicia (siglos XV-XVII): posibilidades de estudio”, *Reptes de Recerca en Història de les Dones*. Unitat Departamental d'Història Social de la Facultat de Lletres (Universitat de Lleida), 5 de xullo de 2021 [en liña].
38. García-Fernández, Miguel (2021): “As mulleres da «Ribeira Sacra» na Idade Media. As relixiosas da Cova e Chouzán e outras mulleres da contorna”. Castro (Carballedo): Asociación de Veciños de Castro de Carballedo, Asociación de Amigos do Románico da Comarca de Chantada, 26 de xuño de 2021.
39. García-Fernández, Miguel (2021): “Que sabemos das mulleres medievais na Ribeira Sacra? Revisando a nosa historia”. IES Lama das Quendas (Chantada), 1 de xuño de 2021 [en liña].
40. García-Fernández, Miguel (2021): “Doña Teresa de Zúñiga, de «muy honorable» a «condesa muy endiablada». Una mujer con poder en la Galicia del siglo XV”, *I ciclo de webinarios divulgativos del IEGPS. Vidas medievales en Galicia*. Instituto de Estudos Galegos Padre Sarmiento (CSIC-Xunta de Galicia), 18 de maio de 2021 [en liña].
41. García-Fernández, Miguel (2021): “Doña Aldonza de Mendoza y las mujeres de la nobleza finimiedieval: «fazedoras» de palabras ¿y escrituras?”, en *III Jornadas Ellas toman la pluma. Escritura de mujeres, lengua e historia*. Universidad de Alcalá, 26 de xaneiro de 2021 [en liña].
42. Gallego, D. / Lucía Vieitez / Ana Rita Sá-Leite / Isabel Fraga / Montserrat Comesaña (2021): “Examining the Gender Congruency effect in early Spanish-Galician bilinguals: A forward and backward translation study with bare nouns”, póster presentado no *XV Encontro Nacional da APPE*. Lisboa (Portugal), 9-10 de abril de 2021 [en liña].
43. Gómez Guinovart, Xavier (2021): “Extracción de terminoloxía no campo da psicoloxía mediante recursos léxicos e textuais de tecnoloxía lingüística”, en *LingüísticaMenteLingüística. Diálogos entre a lingüística, a psicoloxía e a psicolingüística*. Santiago de Compostela: Universidade de Santiago de Compostela, 6 de xullo de 2021.
44. González González, Manuel (2021): “Intelixencia artificial ao servizo da lingua”, conferencia-coloquio virtual organizado pola Asociación de Enxeñeiros de Telecomunicacións de Galicia e o Colexio Oficial de Enxeñeiros de Telecomunicacións de Galicia, o 28 de maio de 2021.
45. González González, Manuel (2021): “Os traballos lexicográficos da Real Academia Galega”, en *I Encontro de Lexicografía de la Academia Brasileira de Letras con las Academias de la Lengua Latinas*. Encontro en liña, o 19 de marzo de 2021.
46. González González, Manuel (2021): “Les désignations romanes du bleuet”, en *XXIVe Colloque International de l'Atlas Linguistique Roman*. Corte (Córsega), 1-4 de setembro de 2021.
47. González González, Manuel (2021): “A lingua galega nas TIC: unha necesidade e un desafío”, en *Simposio ILG2021. 50 anos. Homenaxe a Rosario Álvarez Blanco, Francisco Fernández Rei e Manuel González González*. Santiago de Compostela: Universidade de Santiago de Compostela, 18-21 de outubro de 2021.
48. Lago Caamaño, Clara (2021): “Disponibilidade léxica en hablantes de galego: los alimentos”, en *VI Congreso Internacional de Jóvenes Investigadores. Mundo hispánico: cultura, arte y sociedad*. León: Universidade de León, 19 de maio de 2021.
49. Lago Caamaño, Clara (2021): “Dos feixóns ao tofu: o léxico dos legumes en galego”, en *VIII Encontro da Mocidade Investigadora*. Santiago de Compostela: Universidade de Santiago de Compostela, 27 de maio de 2021.
50. Lago Caamaño, Clara (2021): “Os estudos de léxico dispoñible”, en *LingüísticaMenteLingüística. Diálogos entre a lingüística, a psicoloxía e a psicolingüística*. Santiago de Compostela, Universidade de Santiago de Compostela, 6 de xullo de 2021.

51. Lago Caamaño, Clara (2021): “Cambio y disponibilidad léxica en gallego: la alimentación”, en coloquio *Investigaciones iberorrománicas actuales*. Zúrich: Universidade de Zúrich, 12 de outubro de 2021.
52. Míguez, Vitor (2021): “Epistemic modality and discourse strategy: a corpus-based study of Galician adverbs”, en *Evidentiality and modality: At the crossroads of grammar and lexicon*. Montpellier: Université Paul Valéry – Montpellier 3, 10-11 de xuño de 2021 [en liña].
53. Míguez, Vitor (2021): “Os estudos sobre a modalidade na lingüística galega: estado actual e posibilidades futuras”, en *Simposio ILG2021. 50 anos. Homenaxe a Rosario Álvarez Blanco, Francisco Fernández Rei e Manuel González González*. Santiago de Compostela: Universidade de Santiago de Compostela, 18-21 de outubro de 2021.
54. Monteagudo, Henrique (2021): “A estandarización do galego: vellos debates e novos horizontes”, en *Simposio ILG 2020. Estándar, norma e variación: procesos, problemas e perspectivas*. Santiago de Compostela: Universidade de Santiago de Compostela, 8 de febreiro-3 de marzo de 2021 [en liña].
55. Monteagudo, Henrique (2021): “A integración do Cancioneiro dos xograres galegos na Compilación xeral da lírica trobadoresca. Scriptolingüística, codicología e tradición manuscrita”, conferencia en *Coloquio Internacional «Editar cantigas (de amigo) no século XXI»*. A Coruña: Universidade da Coruña, 21-22 de outubro de 2021.
56. Monteagudo, Henrique (2021): “O Códice dos Músicos das Cantigas de Santa María (E). Para unha análise scriptolingüística comparada”, en *«Contarte he maravillas...»*, *Congreso Internacional de estudos medievales hispánicos en honor a Joseph T. Snow*. Madrid: Universidade de Alcalá, 25-29 de outubro de 2021.
57. Monteagudo, Henrique (2021): “Ortografía e ideologías lingüísticas: o caso do galego”, en *VI Seminario Internacional História e Língua – INTERFACES*. Évora: Universidade de Évora, 26 de novembro de 2021.
58. Moscoso Mato, Eduardo (2021): “Peregrinos italianos cara a Compostela na Idade Media: linguas ó longo do seu percorrido por terras ibéricas”, en *Convegno internazionale di studi Santiago e le Venezie. Luoghi, vie e testimonianze del pellegrinaggio tra medioevo e prima età moderna*. Padua: Dipartimento di Studi Linguistici e Letterari. Università degli Studi di Padova, 13-14 de maio de 2021.
59. Navaza Blanco, Gonzalo (2021): “Novas achegas de toponimia galega”, en *Simposio ILG2021. 50 anos. Homenaxe a Rosario Álvarez Blanco, Francisco Fernández Rei e Manuel González González*. Santiago de Compostela: Universidade de Santiago de Compostela, 18-21 de outubro de 2021.
60. Negro Romero, Marta (2021): “Falando é como se aprende. O programa Língua, patrimonio e conhecimento tradicional”, en *IV simpósio PROFLETRAS-USP e I Seminario Internacional PROFLETRAS-USP*. Universidade de São Paulo, 26 e 27 de agosto de 2021 [en liña].
61. Pichel Gotérrez, Ricardo (2021): “Fige axuntar moytos escritos de moytas estorias. O patrimonio literario na Galiza medieval: herdanzas e novos avances no campo da prosa”, en *Simposio ILG2021. 50 anos. Homenaxe a Rosario Álvarez Blanco, Francisco Fernández Rei e Manuel González González*. Santiago de Compostela: Universidade de Santiago de Compostela, 18-21 de outubro de 2021.
62. Regueira, Xosé Luís (2021): “O debate sobre a "autenticidade" e a identidade do galego estándar”, participacion na mesa redonda “A estandarización do galego. Problemas e desafíos”, en *Simposio ILG 2020. Estándar, norma e variación: procesos, problemas e perspectivas*. Santiago de Compostela: Universidade de Santiago de Compostela, 8 de febreiro-3 de marzo de 2021 [en liña].
63. Regueira Fernández, Xosé Luís (2021): “O Instituto da Lingua Galega: 50 anos de investigación e compromiso”, en *XI Seminario Internacional sobre Lengua y Literatura*. Vitoria-Gasteiz: Facultade de Letras da Universidade do País Vasco, 24-25 de novembro de 2021.

64. Sá-Leite, Ana Rita / Montserrat Comesaña / Isabel Fraga (2021): “Grammatical gender retrieval during bare noun recognition: Evidence on the activation of transparency routes”, Póster presentado nas *Jornadas Virtuales Sepex 2021*, 21-22 de abril de 2021 [en liña].
65. Sá-Leite, Ana Rita / Á. Tomaz, / José A. Hernández-Cabrera / Isabel Fraga / Montserrat Comesaña (2021): “A comprehensive study on the gender congruency effect: Understanding the processing of grammatical gender during nouns’ lexical access”, en *38th International Conference of the Spanish Society for Applied Linguistics (AESLA)*. A Coruña, 14-16 de abril de 2021 [en liña].
66. Sánchez Palomino, Dolores / Manuel González González (2021): “Dicionario Histórico e Etimolóxico da Lingua Galega (DHELG)”, en *Coloquio internacional Dicionario histórico e etimolóxico da lingua galega (DHELG)*. A Coruña: Universidade da Coruña, 26-28 de outubro de 2021.
67. Santalla del Río, María Paula / Eva María Domínguez Noya (2021): “De un sistema de anotación sintáctica para lingua escrita a outro para lingua oral”, en *38º Congreso internacional de la Asociación Española de Lingüística Aplicada (AESLA)*. A Coruña: Universidade da Coruña, 14-16 de abril de 2021.
68. Sousa, Xulio (2021): “O emprego dos sistemas de información xeográfica na investigación toponímica”, conferencia impartida dentro dos cursos organizados polo Núcleo de Estudos do Léxico (NEL). Mato Grosso do Sul (Brasil): Universidade Federal de Mato Grosso do Sul, 26 de novembro de 2021.
69. Varela Barreiro, Xavier: “O Instituto da Lingua Galega. Un centro para a investigación, a difusión e a documentación científicas”, conferencia pronunciada na Facultade de Filosofía e Letras da Universidade de Extremadura. Cáceres: Facultade de Filosofía e Letras, 11 de outubro de 2021 [en liña].
70. Varela, Xavier / Ricardo Pichel: “Editar as Cantigas de Santa María no proxecto Universo Cantigas”, en *Coloquio internacional Editar cantigas (de amigo) no século XXI*. A Coruña, 21-22 de outubro de 2021.
71. Vieitez, Lucía / Isabel Padrón / Isabel Fraga (2021): “How can emotion be measured in language? An approach to Spanish emotion-related normative databases”, póster presentado na *38ª Conferencia Internacional AESLA*. A Coruña, abril de 2021 [en liña].
72. Vladu, Adina Ioana (2021): “Poetry in Translation: From J. M. Cohen to José Ángel Valente”, en *Encontro “Valente epistolar. Correspondencia de José Ángel Valente coas súas amizades”*. Santiago de Compostela: Cátedra José Ángel Valente de Poesía e Estética, Universidade de Santiago de Compostela, 2 de novembro de 2021.

B. CURSOS E SEMINARIOS

1. Carracedo Fraga, Xosé (2021): Coordinador do curso "Aulas virtuales para profesores de Clásicas", organizado pola Sección galega da Sociedade Española de Estudos Clásicos co grupo de investigación Estudos Clásicos da USC. Santiago de Compostela, 8 de decembro de 2020 a 12 de xaneiro de 2021.
2. Domínguez Noya, Eva María/ M.ª Sol López Martínez (2021): "Utilización de operadores booleanos e metacaracteres ("comodíns)", en *Curso de verán: Análise avanzada de textos e corpus textuais*. Universidade de Santiago de Compostela, 28-30 de xuño e 1-2 de xullo de 2021, 2 horas.
3. Domínguez Noya, Eva María / M.ª Sol López Martínez (2021): "Combinación de características e creación de subcorpus virtuais", en *Curso de verán: Análise avanzada de textos e corpus textuais*. Universidade de Santiago de Compostela, 28-30 de xuño e 1-2 de xullo de 2021, 2 horas.
4. Domínguez Noya, Eva María / María Paula Santalla del Río (2021): "Anotación morfosintáctica de corpus", en *Curso de verán: Análise avanzada de textos e corpus textuais*. Santiago de Compostela: Facultade de Filoloxía, 28-30 de xuño e 1-2 de xullo de 2021, 2 horas.
5. Dubert-García, Francisco (2021): "O galego e as súas relacións coas linguas contiguas", minicurso no *V Congreso Internacional de Lingüística Histórica. Constelações diacrónicas em homenagem a Charlotte Galves e Mary Kato*. 26, 27 e 28 de xullo de 2021, 6 horas.
6. Dubert García, Francisco (2021): "Lingua Galega: Historia, variedades e gramática", materia no *Programa Universitario de Maiores, IV Ciclo*, da USC, 2 créditos, curso 2020-2021.
7. Fernández Rei, Elisa / Alba Agüete Cajiao (2021): "FOLERPA: cómo hacer un experimento perceptivo y no morir en el intento", taller en liña no marco das actividades complementarias programadas para o Grao en Lingua e Literatura Españolas da Universitat de les Illes Balears. 16 de novembro de 2021, 2 horas.
8. Lago Caamaño, Clara (2021): Curso "Catro horas de galego para principiantes", en *Xornadas galegas 2021: Galicia no RoSe*. Romanisches Seminar da Universidade de Zúrich, 28-29 de outubro de 2021, 4 horas.
9. Mariño Paz, Ramón (2021): "Galicia e o galego na América do século XIX e o primeiro terzo do XX: características xerais" (1 crédito), curso do Módulo B (Idioma e escrita galega na diáspora) do Curso de Experto do Programa Formativo *Cultura galega e emigración: a galeguidade na diáspora* (anos 2021-2022), organizado pola Fundación para o Desenvolvemento Humano e Social de Galicia e a Xunta de Galicia, coa colaboración das Universidades da Coruña, de Santiago de Compostela e de Vigo e a Universidade Liber Quaré de México.
10. Mariño Paz, Ramón (2021): "Galicia e o galego na América do século XX (1936-1975): características xerais" (1 crédito), curso do Módulo B (Idioma e escrita galega na diáspora) do Curso de Experto do Programa Formativo *Cultura galega e emigración: a galeguidade na diáspora* (anos 2021-2022), organizado pola Fundación para o Desenvolvemento Humano e Social de Galicia e a Xunta de Galicia, coa colaboración das Universidades da Coruña, de Santiago de Compostela e de Vigo e a Universidade Liber Quaré de México.
11. Sousa, Xulio (2021): "Uso de fontes de documentación e plaxio", en *Obradoiros do TFG/TFM*. Santiago de Compostela: Universidade de Santiago de Compostela, 2 de decembro de 2021.

C. COMITÉS CIENTÍFICOS E DE REDACCIÓN DE REVISTAS E COLECCIÓN

- Álvarez, Rosario. Membro do comité de redacción da revista *Estudos de Lingüística Galega*.
- Álvarez, Rosario. Membro do comité científico da revista *Cadernos de Lingua*.
- Álvarez, Rosario. Membro do comité de honor da revista *Verba*.
- Álvarez, Rosario. Membro do consello editorial da revista *Signum: Estudos da Linguagem*, da UEL (Londrina-Brasil). ISSN 2237-4846, en liña. Programa de Pós-graduação em Estudos da Linguagem da Universidade Estadual de Londrina.
- Álvarez, Rosario. Membro do consello editorial da revista *Sociodialeto*, da UEMS (Campo Grande-Brasil). ISSN: 2178-1486. Grupo de Pesquisa e Estudos Sociolinguísticos e Dialetológicos - UEMS (GPESD-UEMS)
- Álvarez, Rosario. Membro do consello asesor e científico de *Annuarium Sancti Iacobi*.
- Álvarez, Rosario. Membro do consello editorial da revista *LaborHistórico* (UFRJ).
- Álvarez, Rosario. Membro do consello editorial da revista *Guavira Letras* (UFMS).
- Álvarez, Rosario. Membro do comité científico da colección *Gallaeciae Monumenta Historica* do Consello da Cultura Galega.
- Álvarez de la Granja, María. Membro do comité de redacción da revista *Estudos de Lingüística Galega*.
- Álvarez de la Granja, María. Membro do comité científico e asesor da revista *Estudios interlingüísticos*.
- Álvarez de la Granja, María. Membro do comité editorial da revista *Phrasis*.
- Álvarez de la Granja, María. Membro do comité de redacción e do comité científico de *Cadernos de fraseoloxía galega*.
- Álvarez de la Granja, María. Membro do comité científico da revista *Cadernos de PLE. Estudos Variacionistas e Aplicados em Língua Não Materna* (Universidade de Aveiro).
- Álvarez de la Granja, María. Directora da colección *Limiar*.
- Boullón Agrelo, Ana Isabel. Correspondente internacional da *Rivista Italiana di Onomastica* (Società Editrice Romana, Roma).
- Boullón Agrelo, Ana Isabel. Membro do comité científico da revista *Estudos de Lingüística Galega*.
- Boullón Agrelo, Ana Isabel. Membro do consello editorial da revista *LaborHistórico* (UFRJ).
- Boullón Agrelo, Ana Isabel. Membro do consello asesor internacional de *Onomastica. Anuari de la Societat d'Onomastica* (Barcelona).
- Boullón Agrelo, Ana Isabel. Membro do consello de redacción da revista *Cadernos de lingua* (Real Academia Galega).
- Boullón Agrelo, Ana Isabel. Membro do consello de redacción da revista *Viceversa* (Asociación de Tradutores Galegos e Universidade de Vigo).
- Cidrás Escáneo, Francisco Antonio. Membro do comité científico da revista *Estudos de Lingüística Galega*.
- Cidrás Escáneo, Francisco. Membro do comité asesor da revista *Verba. Anuario Galego de Filoloxía*.
- Dubert García, Francisco. Membro do comité de redacción da revista *Estudos de Lingüística Galega*.
- Dubert García, Francisco. Membro do comité editorial da colección *Limiar* do Instituto da Lingua Galega.
- Dubert García, Francisco. Codirector de *Verba. Anuario Galego de Filoloxía*.

- Fernández Rei, Elisa. Secretaria da revista *Estudos de Lingüística Galega*.
- Fernández Rei, Elisa. Membro do comité científico da revista semestral *L'Idomeneo* dell'Università del Salento (2038-0313, <http://siba-ese.unisalento.it/index.php/idomeneo/index>).
- Fernández Rei, Francisco. Membro do comité científico da revista *Estudis Romànics* para o período 1921-1926.
- Fernández Rei, Francisco. Membro do comité de honra da revista *Verba. Anuario Galego de Filoloxía* (USC).
- Fernández Rei, Francisco. Membro do comité científico da revista *Cadernos de lingua* (Real Academia Galega).
- Fernández Rei, Francisco. Membro do comité científico da revista *Estudos de Lingüística Galega* (ILG-USC).
- Fernández Rei, Francisco. Membro do grupo estable de asesores do consello de redacción da revista *Luenga e Fabras* (Consello d'a Fabla Aragonesa).
- Fernández Rei, Francisco. Cosecretario do consello de redacción da revista *A Trabe de Ouro. Publicación galega de pensamento crítico*, desde a súa aparición á actualidade. Do n.º 1 (marzo 1990) ao 104 (decembro 2015) era trimestral, editada pola Fundación Sotelo Blanco, Santiago de Compostela; desde o n.º 105 (agosto 2017) é cuatrimestral, editada pola Atlántica de Información e Comunicación de Galicia, Santiago de Compostela.
- Fernández Rei, Francisco. Membro do consello de redacción de *Nova Ardentia*, editada por Culturmar-Federación Galega pola Cultura Marítima e Fluvial.
- García-Fernández, Miguel. Secretario editorial e membro do consello editorial de *Murguía. Revista Galega de Historia*.
- González González, Manuel. Director da revista *Cadernos de Lingua*.
- González González, Manuel. Membro do comité científico da revista *Verba. Anuario Galego de Filoloxía*.
- González González, Manuel. Membro do comité científico da revista *Estudios de fonética experimental*.
- González González, Manuel. Membro do comité científico da revista *Lingue e idiomi d'Italia*.
- González González, Manuel. Membro do comité científico da revista *Fonetica și dialectologia*.
- González González, Manuel. Membro do comité científico da revista *Estudos de Lingüística Galega*.
- González González, Manuel. Membro do comité científico da revista *Euskera*.
- González González, Manuel. Membro do comité científico da revista *Estudis romanics*.
- González González, Manuel. Membro do comité de redacción do *Atlas linguistique roman*.
- González González, Manuel. Representante do comité románico no comité de redacción do *Atlas Linguarum Europae*.
- González Seoane, Ernesto. Membro do consello de redacción de *Cadernos de Lingua*.
- González Seoane, Ernesto. Membro do comité científico da revista *Estudos de Lingüística Galega*.
- Mariño Paz, Ramón. Membro do consello editorial do periódico semestral en liña *LaborHistórico* (UFRJ) (<https://revistas.ufrj.br/index.php/lh>).
- Mariño Paz, Ramón. Membro do consello asesor dos *Cadernos Ramón Piñeiro* (*Cadernos galegos de pensamento e cultura*) (Centro Ramón Piñeiro para a Investigación en Humanidades – Xunta de Galicia).
- Mariño Paz, Ramón. Membro do grupo de revisores da revista *Lletres Asturianas* (Academia de la Llingua Asturiana).
- Monteagudo Romero, Henrique. Co-director de *Grial. Revista de Cultura Galega*.

Monteagudo Romero, Henrique. Membro do comité científico de *Estudos de Lingüística Galega*.

Monteagudo Romero, Henrique. Membro do comité de redacción do *Boletín da Real Academia Galega*.

Monteagudo Romero, Henrique. Membro do comité editorial de *Treballs de Sociolingüística Catalana*.
Revista de la Societat Catalana de Sociolingüística.

Monteagudo Romero, Henrique. Membro do consello editorial da *Editorial Parábola* (São Paulo).

Monteagudo Romero, Henrique. Membro do consello editorial da revista *Gragoatá*. Revista dos programas de pós-graduação do Instituto de Letras- Universidade Federal Fluminense. (Niterói / Rio de Janeiro).

Monteagudo Romero, Henrique. Membro do consello editorial da revista *LaborHistórico* (UFRJ).

Regueira, Xosé Luís. Membro do comité asesor da revista *Verba*.

Regueira, Xosé Luís. Membro do comité científico da revista *Estudos de Lingüística Galega*.

Regueira, Xosé Luís. Membro do comité científico da *Revista Internacional de Lingüística Iberoamericana* (RIL).

Regueira, Xosé Luís. Secretario da revista *Cadernos de Língua* (Real Academia Galega).

Sousa, Xulio. Director da revista *Estudos de Lingüística Galega*.

Varela Barreiro, Xavier. Membro do comité asesor de *Verba. Anuario Galego de Filoloxía*.

Varela Barreiro, Xavier. Membro do comité científico da revista *Labor Histórico* (UFRJ).

Varela Barreiro, Xavier. Membro do comité de redacción da *Revista Galega de Filoloxía*.

Varela Barreiro, Xavier. Membro do comité editorial da colección *Limiar* (ILG-USC).

D. PUBLICACIÓNS E RECURSOS DIXITAIS

D1. PUBLICACIÓNS DO ILG

Número 13 da revista *Estudos de Lingüística Galega*

<https://revistas.usc.gal/index.php/elg>

Estudos de Lingüística Galega é una revista electrónica do Instituto da Língua Galega, de periodicidade anual e acceso libre. Conta co selo de calidade da FECYT e aparece indexada en Scopus, ERIH PLUS, ESCI, CSA Linguistics and Language Behavior Abstracts, Linguistic Bibliography, MLA (Modern Language Association), REDALYC, DOAJ, Open Access Digital Library, ISOC, ULRICH, DIALNET, CiteFactor, Cabell's Directory, REDIB etc. A ANEP (Agencia Nacional de Evaluación y Prospectiva), CARHUS+ 2014 e CIRC (Clasificación integrada de revistas científicas) categorízana como revista A, o Qualis Periodicos do sistema CAPES como A2 e en MIAR ten un ICDS de 9,5.

A revista incorpora dúas seccións, Pescuda e Anada. En Pescuda publícanse artigos de investigación orixinais sobre lingüística e filoloxía nas súas distintas ramas, ocupando un lugar relevante os estudos enfocados sobre o galego ou de interese para o galego (traballos do campo da romanística, da lingüística xeral, traballos de corte teórico ou metodolóxico etc), así como os referidos ao portugués nas súas distintas variedades. En Anada publícanse recensións críticas orixinais de traballos lingüísticos sobre o galego ou de interese para esta lingua.

Pescuda

- Javier Rivas, “O infinitivo flexionado en galego: unha análise variacionista baseada na lingua oral”, 1-27.
- Luís Filipe Cunha, “Propiedades Temporais do Futuro Simple en Portugués Europeu”, 29-66.
- Ana María Martins, “Microvariação na sintaxe do clíticos: os dialectos portugueses de Açores e Madeira”, 67-105.
- Vitor Míguez, “A categoría da modalidade e a súa expresión na lingua galega”. 107-137.
- María José Domínguez Vázquez / María Caíña Hurtado, “Aplicación de recursos de xeración automática da lingua para estudos comparativos”, 139-172.
- Quezia dos Santos Lopes Oliveira, “Análise construcional das perífrases cursivas de gerúndio: un estudo comparativo do galego e o portugués”. 173-201.

Anada. Recensións

- María Carmen Ares Rodríguez, recensión a Rosario Álvarez (ed.): *Gramáticos e gramáticas. Homenaxe a Juan Antonio Saco Arce*. A Coruña: Real Academia Galega. 2019, 159 pp., pp. 203-208.

D2. RECURSOS DIXITAIS

Nesta epígrafe figuran os recursos que foron actualizados ao longo do 2021. Para ver a relación completa de recursos, pódese consultar a seguinte ligazón: <http://ilg.usc.gal/gl/recursos>.

1. Fernández Rei, Elisa (coord.) / Alba Agüete Cajiao / César Osorio Peláez / Jose A. Cutrín Garabal (2021): *FOLERPA: Ferramenta On-Line para ExpeRimentación Perceptiva*. Santiago de Compostela: Instituto da Lingua Galega. <https://ilg.usc.gal/folepa/>
2. González González, Manuel (dir.) (2016-): *TERGAL: Banco de termos galegos recomendados*, versión 1.5.2. Santiago de Compostela: Centro Ramón Piñeiro para a Investigación en Humanidades. Accesible en: <http://www.cirp.gal/tergal>. Última actualización: 15/10/2021.
3. González González, Manuel / Begoña González Rei (2021): “Terminoloxía galega da Covid-19”, incorporado en: Termcat (2021): *Terminología de la COVID-19*. Barcelona: Termcat. Accesible en: <https://www.termcat.cat/ca/diccionaris-en-linia/286>

D3. PUBLICACIÓNS DE PERSOAL DO ILG

CAPÍTULOS DE LIBRO

1. Álvarez, Rosario (2021): “A historia da lingua galega de Aquilino Iglesia Alvariño. En misión científica de alta «quentura patriótica»?”, en Rosario Álvarez / Aquilino Iglesia Ferreirós (eds.), *Aquilino Iglesia Alvariño. «Da fonte máis fonda». Historia do vocabulario e outros escritos sobre o idioma galego*. Limiar de Rosario Álvarez. Santiago de Compostela: Consello da Cultura Galega, 53-73. [DOI: 10.17075/fmfhv.2021.003].
2. Álvarez, Rosario (2021): “Variación lingüística e historia cultural. O xogo da mariola”,

en Alcides Fernandes de Lima / Abdelhak Razky / Marilucia Barros de Oliveira (orgs.), *Estudos Geossociolingüísticos. Volume 3. Edição comemorativa de 25 anos*. Campinas, SP: Pontes Editores, 39-66.

3. Álvarez de la Granja, María / Belén López Meirama (2021): “La presencia del español en el léxico disponible del gallego. El centro de interés el cuerpo humano”, en Maribel Serrano Zapata / María Ángeles Calero Fernández (eds.), *Aplicaciones de la disponibilidad léxica*. Barcelona: Valencia: Tirant Humanidades, 115-145.
4. Boullón Agrelo, Ana Isabel (2021): “Übersetzung galicischer Personennamen in Galicien: historische und soziolinguistische Aspekte”, en Carsten Sinner / Christian Bahr, (eds.): *Eigennamen und Übersetzung*. Hamburg: Baar-Verlag, 177-208.
5. Boullón Agrelo, Ana Isabel (2021): “La polémica onomástica en Galicia. La ciudadanía y los nombres propios”, en Karlheinz Hengst (ed.), *Namenforschung und namenberatung. Onomastica Lipsiensia 14*. Leipzig Universität, 107-128.
6. Carracedo Fraga, Xosé (2021): “Los casos ‘séptimo’ y ‘octavo’ en el *Ars grammatica* de Julián de Toledo”, en C. Codoñer / M^a. A. Andrés Sanz / J. C. Martín-Iglesias / D. Paniagua (eds.), *Nuevos Estudios de Latín Medieval Hispánico*. Firenze: SISMELE-Edizioni del Galluzzo, 181-192.
7. Comesaña, Montserrat / Markus Conrad / Isabel Fraga Carou (2021): “El procesamiento de palabras emocionales en español como lengua materna o extranjera / Processing of emotional words in Spanish as a mother tongue or foreign language”, en María del Carmen Méndez Santos / Jon Andoni Duñabeitia Landaburu (eds.), *Factores cognitivos y afectivos en la enseñanza del español como LE/L2 / Cognitive and affective factors in Spanish as FL/L2 teaching*. Cizur Menor: Civitas Aranzdi Thomson Reuters, 213-234.
8. Domínguez Vázquez, María José / Daniel Bardanca Outeiriño / Alberto Simões (2021): “Automatic Lexicographic Content Creation: Automating Multilingual Resources Development for Lexicographers”, en Iztok Kosem et al. (ed.), *Post-Editing Lexicography – Elex 2021. Proceedings of the Elex 2021 Conference*. Brno (República Checa): Lexical Computing CZ s.r.o., 269-287. https://elex.link/elex2021/wp-content/uploads/2021/08/eLex_2021_16_pp269-287.pdf
9. Fernández Rei, Francisco (2021): “Ramón Cabanillas, cantor e cronista das romaxes da Franqueira”. *Limiar de Ramón Cabanillas: As romaxes da Franqueira*. Tradución [xaponesa] de Takekazu Asaka. Osaka: Guinga Xoseki, 7-24.
10. García-Fernández, Miguel (2021): “Mulleres nobres entre o reino de Galiza e a corte rexia en tempos de Afonso X: conexións familiares e vínculos culturais”, en Mercedes Brea / Pilar Lorenzo Gradín (eds.), *Afonso X e Galicia*. Santiago de Compostela: Centro Ramón Piñeiro para a Investigación en Humanidades, Xunta de Galicia, 177-208. https://miguelgarciafernandez.weebly.com/uploads/1/5/9/8/15983806/garc%C3%ADa-fern%C3%A1ndez_m._2021._mulleres_nobres_entre_o_reino_de_galiza_e_a_corte_rexia_en_tempos_de_afonso_x.pdf
11. García-Fernández, Miguel (2021): “Las mujeres en las estrategias familiares de las élites urbanas bajomedievales: un ejemplo compostelano”, en Jesús Ángel Solórzano Telechea, Jelle Haemers e Christian Liddy (eds.), *La familia urbana: matrimonio, parentesco y linaje en la Edad Media*. Logroño: Instituto de Estudios Riojanos, 263-294.

12. García-Fernández, Miguel (2021): “Mujeres y transmisión de la herencia en las Partidas de Alfonso X: un marco normativo para la práctica testamentaria bajomedieval”, en José Manuel Fradejas Rueda / Enrique Jerez Cabrero / Ricardo Pichel (eds.), *Las Siete Partidas del Rey Sabio. Una aproximación desde la filología digital y material*. Frankfurt am Main, Madrid: Vervuert, Iberoamericana, 223-249.
13. García-Fernández, Miguel (2021): “Viajes en vida y viajes «post mortem» en las últimas voluntades de la Galicia de los siglos XII al XVI”, en Javier Castiñeiras López / Marta Cendón Fernández (eds.), Natalia Conde Cid / Israel Sanmartín Barros (colabs.), *Viajeros. De la Antigüedad al Nuevo Mundo*. Santiago de Compostela: Universidade de Santiago de Compostela, 521-538.
https://miguelgarciafernandez.weebly.com/uploads/1/5/9/8/15983806/m._garc%C3%ADa-fern%C3%A1ndez._viajes_en_vida_y_post_mortem.pdf
14. García-Fernández, Miguel (2021): “Exercer e denunciar a violencia. Homes e mulleres en conflito na Galicia do século XV”, en Cristina Blanco García / Daniela Pettersson Traba (eds.), *A investigación predoutoral na USC: cara aos novos retos sociais. II Encontro da Mocidade Investigadora. Santiago de Compostela, 29-31 de xaneiro de 2014. Libro de resumos*. Santiago de Compostela: Universidade de Santiago de Compostela, 227-228.
https://miguelgarciafernandez.weebly.com/uploads/1/5/9/8/15983806/garc%C3%ADa-fern%C3%A1ndez_m._2021._exercer_e_denunciar_a_violencia._homes_e_mulleres_en_conflito_na_galicia_do_s%C3%A9culo_xv.pdf
15. González González, Manuel (2021): “A mirada internacional de Manuel Regueiro desde o Centro Ramón Piñeiro”, en Xulio Xiz (coord.), *Manuel Regueiro Tenreiro. Harmónico bilingüismo... Harmonía vital*. Lugo: Colectivo Egeria, 117-125.
<https://manoloregueiro.gal/index.php/mirada-internacional-desde-crp>
16. González González, Manuel (2021): “El complejo camino hacia la codificación de la lengua gallega”, en Andrés M. Urrutia (ed.), *Arantzasutik Mundu Zabalerak. Euskararen Normatibizazioa: 1968-2018 / La normativización del Euskera: 1968-2018*. Madrid - Frankfurt / Bilbo: Iberoamericana Vervuert / IKER 40 Euskaltzaindia, 97-114.
17. Mariño Paz, Ramón / Damián Suárez (2021): “Antonio Benito Fandiño e o *Entremesño pr'os rapaces* (1813)”, en Xosé Manuel Sánchez Rei (ed.), *Estudos sobre gramática e sociolingüística galego-portuguesa*. Monografía 13 da *Revista Galega de Filoloxía*. A Coruña: Universidade da Coruña, 191-204.
18. Mariño Paz, Ramón (2021): “O portugués e o galego no discurso lingüístico de Bernardo de Aldrete (1560-1641)”, en Ricardo Pichel (ed.): *"Tenb'eu que mi fezo el i mui gram bem"*. *Escritos sobre cultura escrita medieval dedicados a Harvey L. Sharrer*. Madrid: Sílex.
19. Míguez, Vitor (2021): “The diachrony of Galician *certamente* and *seguramente*: a case of grammatical constructionalization”, en Martin Hilpert / Bert Cappelle / Ilse Depraetere (eds.), *Modality and diachronic construction grammar* (Constructional Approaches to Language 32). Amsterdam: John Benjamins, 123-148.
<https://doi.org/10.1075/cal.32.05mig>
20. Monteagudo, Henrique (2021): “A reversión da substitución lingüística permite albiscar un porvir esperanzador para o galego”, en Fernando Ramallo (coord.), *A lingua en 2050*. Vigo: Catroventos, 161-168.

21. Monteagudo, Henrique (2021): “Vestir a toga ou calzar os zocos. Debates sobre o galego culto nos anos cincuenta”, en Rosario Álvarez / Aquilino Iglesia Ferreirós (eds.), «*Da fonte máis fonda*». *Historia do vocabulario e outros escritos sobre o idioma galego*. Santiago: Consello da Cultura Galega, 39-51.
<http://consellodacultura.gal/publicacion.php?id=4424>
22. Monteagudo, Henrique (2021): “Afonso o Sabio na lírica trovadoresca: da historia literaria á política cultural”, en José M. Andrade Cernadas / Simon R. Doubleday (eds.), *Galicia no tempo de Afonso X*. Santiago: Consello da Cultura Galega, 379-411.
<http://consellodacultura.gal/publicacion.php?id=4432>
23. Monteagudo, Henrique (2021): “Lengua e identidade de los inmigrantes gallegos en el sainete porteño: *Farruco* (1921)”, en Anna Ladilova / Dinah Leschzyk / Katharina Müller / Nicolas Schweitzer / Falk Seiler (eds.), *Bornistik. Sprach- und kulturwissenschaftliche Perspektiven auf die Romania und die Welt*. Hamburg: Giessen University Library Publications, 520-533.
24. Monteagudo, Henrique (2021): “Lingua galega e emigración americana (1916-1936)”, en Ramón Villares / Xosé M. Núñez Seixas / Ramon Máiz (eds.), *As Irmandades no seu tempo: perspectivas cruzadas*. Santiago de Compostela: Consello da Cultura Galega, 329-370.
http://consellodacultura.gal/mediateca/extras/CCG_2021_As_Irmandades_da_Fal_a_no_seu_tempo_perspectivas_cruzadas_329-367.pdf
25. Monteagudo, Henrique (2021): “Imponer la libertad”, en Elvira Narvaja de Arnoux / Lidia Becker / José del Valle (eds.), *Reflexiones glotopolíticas desde y hacia América y Europa*. Bern / Berlín: Peter Lang, 219-232.
26. Monteagudo, Henrique (2021): “Fragmentos de textos de Martín Sarmiento”, en José del Valle / Daniela Lauria / Mariela Oroño / Darío Rojas (eds.), *Autorretrato de un idioma. Crestomatía glotopolítica del español*. Madrid: Lengua de Trapo, 133-146.
27. Monteagudo, Henrique (2021): “A xeración Nós e a re-significación do idioma galego (1916-1936): de dialecto a lingua nacional”, en Paulo Gamallo / Dolores Vilavedra (eds.), *Nós e o mundo. O mundo e nós*. Santiago de Compostela: Universidade de Santiago de Compostela, 77-97.
28. Palacio Sánchez, Antón (2021): “Noticia sobre *Roig* e sobre outros apelidos cataláns presentes en Galicia desde antes de 1700”, en Marta Neira Rodríguez / Armando Requeixo (eds.), *Verbas amigas. Estudos en homenaxe a Blanca Ana Roig Rechou*. Santiago de Compostela: Secretaría Xeral de Política Lingüística / Centro Ramón Piñeiro para a Investigación en Humanidades.
29. Pichel Gotérrez, Ricardo (2021): “Las "Vidas y pasiones de los apóstoles" de Bernardo de Brihuega a la luz de un nuevo testimonio castellano”, en Marina Serrano Marín / Belén Almeida / Fernando Larraz (eds.), *Babel a través del espejo. Homenaje a Joaquín Rubio Tovar*. Alcalá de Henares: Universidad de Alcalá, 55-67.
30. Pichel Gotérrez, Ricardo (2021): “La recepción de las *Siete Partidas* en la Galicia bajomedieval”, en José Manuel Fradejas Rueda / Enrique Jerez Cabrero / Ricardo Pichel (eds.), *Las Siete Partidas del Rey Sabio. Una aproximación desde la filología digital y material*. Madrid / Frankfurt am Main: Iberoamericana / Vervuert, 117-133.
31. Regueira, Xosé Luís (2021): “Portuguese as a Contact Language in Galicia: Convergence, Divergence, Ideology and Identity”, en Miriam Bouzouita / Renata Enghels / Clara Vanderschueren (eds.), *Convergence and divergence in Ibero-Romance: case*

studies from the Ibero-Romance world. Berlín: Mouton de Gruyter, 147-175. DOI 10.1515/9783110736250-006

32. Regueira, Xosé Luís (2021): “A lingua galega en 2050”, en Fernando Ramallo (ed.), *A lingua en 2050*. Vigo: Catro Ventos, 205-212.
33. Sousa, Xulio (2021): “Odres nuevos para vino añejo: la edición digital del *Atlas Lingüístico de la Península Ibérica*”, en M. Avanzi / N. LoVecchio / A. Millour / A. Thibault (eds.), *Nouveaux regards sur la variation dialectale / New Ways of Analyzing Dialectal Variation*. Strasbourg: Éditions de Linguistique et de Philologie, 91-107. https://www.researchgate.net/publication/355856104_Odres_nuevos_para_vino_añejo_la_edicion_digital_del_Atlas_Linguistico_de_la_Peninsula_Iberica
34. Sousa, Xulio (2021): “La investigación geolingüística en Galicia: del siglo XX al siglo XXI”, en Adolfo Arejita (ed.), *Aniztasuna: hizkeren berba-mintzoak - euskaltzaindiaren ii. Nazioarteko dialektologia biltzarra*. Bilbo: Euskaltzaindia, 121-136.

LIBROS

1. Álvarez, Rosario / Aquilino Iglesia Ferreirós (eds.) (2021): *Aquilino Iglesia Alvariño. «Da fonte máis fonda». Historia do vocabulario e outros escritos sobre o idioma galego*. Limiar de Rosario Álvarez. Santiago de Compostela: Consello da Cultura Galega. <http://consellodacultura.gal/publicacion.php?id=4424>
2. González González, Manuel / Xosé Luís Cochón Touriño (eds.) (2021): *Seis poemas gallegos / Seis poemas gallegos de Federico García Lorca*. Barcelona: Ed. Batiscafo.

ARTIGOS EN REVISTAS

1. Álvarez, Rosario / Ernesto González Seoane (2021): “Formas de tratamento nos textos galegos do século XVIII”, *RILJ* XIX 2 (38), 11-39.
2. Carracedo Fraga, Xosé (2021): “La doble redacción en el *Ars grammatica* de Julián de Toledo”, *Emerita*, 89, 127-148. <https://emerita.revistas.csic.es/index.php/emerita/article/view/1205/1251>
3. Costas González, Xosé Enrique (2021): “A importancia do elemento leonés nas falas de orixe galega do noroeste de Estremadura”, *Revista de Filoloxía Románica* 38, 105-120. <https://revistas.ucm.es/index.php/RFRM/article/view/78811/4564456559278>
4. Domínguez Noya, Eva María / M.ª Sol López Martínez (2021): “A extracción da información fraseolóxica no CORGA 3: actividades iniciáticas e 10 propostas para levar á aula”, *Cadernos de Fraseoloxía Galega* 20, 41-65. http://www.cirp.gal/pub/docs/cfg/cfg20_02.pdf
5. Domínguez Vázquez, María José (2021): “Zur Darstellung eines mehrstufigen Prototypbegriffs in der multilingualen automatischen Sprachgenerierung: vom Korpus über word embeddings bis zum automatischen Wörterbuch”, *LEXIKOS* 31, 20-50. <https://lexikos.journals.ac.za/pub/article/download/1623/954>
6. Domínguez Vázquez, María José / María Caíña Hurtado (2021): “Aplicación de recursos de xeración automática da lingua para estudos comparativos”, *Estudos De Lingüística Galega*, 13, 139-172. <https://revistas.usc.gal/index.php/elg/article/download/7409/10810>
7. Dopazo Entenza, José Manuel (2021): “Entroido na Illa de Ons (1)”, *Aunios* 26, 67-70. <http://bueu.esy.es/Revistas/Aunios/26/17-Entroido-Dopazo.pdf>

8. Dopazo Entenza, José Manuel (2021): “Cando Mörling chegou á Illa de Ons”, *Nova Ardentía* 13, 12-15.
9. Dopazo Entenza, José Manuel (2021): “As Xulianas de Bueu, unha estirpe de poxadoras de peixe”, *A trabe de ouro* 117, 145-149.
10. Dopazo Entenza, José Manuel (2021): “Aves e paxaros a través de seis poemas da literatura galega”, en #2 *Confinamentos*, 2.
11. Dubert García, Francisco (2021): “A clasificación das variedades dialectais do galego de Ricardo Carvalho Calero”, *Madrygal. Revista de estudos gallegos*, 24, 69-80. <https://doi.org/10.5209/madr.80234>
12. Dubert García, Francisco (2021): “Lo que el ALPI le ofrecía a la lingüística gallega en 1962”, *Dialectología. Special Issue*, IX, 39-67. <https://dx.doi.org/10.1344/dialectologia2021.2021.3>
13. Dubert García, Francisco (2021): “Las formas reducidas de FACĔRE en el noroeste de la península ibérica: convergencia y divergencia geolingüísticas”, *Studia Linguistica Romanica* 6, 163-191. DOI: 10.25364/19.2021.6.7.
14. Fernández Rei, Francisco (2021): Transcripción e notas de “*Eu xa cheguei onde tiña que ir*. Na inauguración do Museo Ramón Cabanillas”, *A Trabe de Ouro* 118, 161-165.
15. Fernández Rei, Francisco (2021): “Inauguración do Museo Ramón Cabanillas Poeta Galego”, *A Trabe de Ouro* 118, 167-174.
16. Fernández Rei, Francisco (2021): “Os nomes galegos dos peixes”, *Nova Ardentía. Revista Galega de Cultura Marítima e Fluvial* 13, 86-91.
17. Fernández Rei, Francisco (2021): “Lingua galega e Premios (Nacionais) da Cultura, de Galicia e de España”, *A Trabe de Ouro* 116, 121-132.
18. Ferré, Pilar / Juan Haro / Daniel Huete-Pérez / Isabel Fraga (2021): “Emotionality effects in ambiguous word recognition: The crucial role of the affective congruence between distinct meanings of ambiguous words”, *Quarterly Journal of Experimental Psychology*, 74, 1234-1243. <https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/1747021821990003>
19. Fraga, Isabel / Isabel Padrón / José A. Hinojosa (2021): “Negative valence effects on the processing of agreement dependencies are mediated by ERP individual differences in morphosyntactic processing”, *Language, Cognition, & Neuroscience*, 10, 1215-1233. [doi:10.1080/23273798.2021.1922725](https://doi.org/10.1080/23273798.2021.1922725)
20. García-Fernández, Miguel (2021): “Alfonso X. Los fracasos del Rey Sabio”, *Arqueología, historia y viajes sobre el mundo medieval* 79, 19-27. https://miguelgarciafernandez.weebly.com/uploads/1/5/9/8/15983806/alfonso_x_los_fracasos_del_rey_sabio.pdf
21. Lago Caamaño, Clara / Xulio Sousa Fernández (2021): “Cambio lingüístico y variación en el gallego rural del siglo XX: los perfectos verbales”, *Dialectología. Special Issue*, IX, 39-67. <https://raco.cat/index.php/Dialectologia/article/view/390953/484282>
22. Míguez, Vitor (2021): “A categoría da modalidade e a súa expresión na lingua galega”, *Estudos de lingüística galega* 13, 107-137. <https://doi.org/10.15304/elg.13.7386>
23. Padrón, Isabel / Isabel Fraga / Lucía Vieitez / Carlos Montes / Estrella Romero (2021): “A Study on the Psychological Wound of COVID-19 in University Students”, *Frontiers in Psychology*, 12(9). [doi:10.3389/fpsyg.2021.589927](https://doi.org/10.3389/fpsyg.2021.589927)
24. Pérez-Sánchez, Miguel Ángel / Hans Stadthagen-Gonzalez / Marc Guasch / José A. Hinojosa / Isabel Fraga / Javier Marín / Pilar Ferré (2021): “EmoPro – Emotional Prototypicality for 1,286 Spanish Words: Relationships with Affective

and Psycholinguistic Variables”, *Behavior Research Methods*, 53, 1857-1875.
<https://link.springer.com/content/pdf/10.3758/s13428-020-01519-9.pdf>

25. Sá-Leite, Ana Rita / Juan Haro / Monserrat Comesaña / Isabel Fraga (2021): “Of beavers and tables: The role of animacy in the processing of grammatical gender within a picture-word interference task”, *Frontiers in Psychology*, 12:661175. [doi:10.3389/fpsyg.2021.661175](https://doi.org/10.3389/fpsyg.2021.661175)
26. Vieitez, Lucía / Juan Haro / Pilar Ferré / Isabel Padrón / Isabel Fraga (2021): “Unraveling the Mystery About the Negative Valence Bias: Does Arousal Account for Processing Differences in Unpleasant Words?”, *Frontiers in Psychology*, 36 (10), 1215-1233. <https://www.frontiersin.org/articles/10.3389/fpsyg.2021.748726/full>

RECENSIONES

1. Álvarez de la Granja, María (2021): recensión a Jesús Camacho Niño (2017), *Diccionario histórico de la terminología metalexicográfica*. A Coruña: Universidade da Coruña. *Verba: Anuario Galego de Filoloxía*, 48. <https://revistas.usc.gal/index.php/verba/article/download/7372/10978>
2. Carracedo Fraga, Xosé (2021): recensión a *La Hispania tardoantigua y visigoda en las fuentes epistolares. Antología y comentario*, traducións e comentarios filolóxicos de José Carlos Martín-Iglesias, introducións históricas de Pablo C. Díaz e Margarita Vallejo Girvés (2020). Madrid: CSIC. *Revista de Estudios Latinos*, 21, 186-189. <https://recyt.fecyt.es/index.php/rel/article/view/92733/67543>
3. Fernández Rei, Francisco (2021): recensión a Eduardo Rivo: *Inchadiña branca vela. Nova Ardentía*. *Revista Galega de Cultura Marítima e Fluvial* 13, 101.
4. Fernández Rei, Francisco (2021): recensión a Antón Niño: *Navegando a bordo do San Lorenzo de Foz*. *Nova Ardentía*. *Revista Galega de Cultura Marítima e Fluvial* 13, 102.
5. García-Fernández, Miguel (2021): recensión a José María Monsalvo Antón (2020), *Edad Media y medievalismo*. Madrid: Editorial Síntesis. *Cuadernos de Estudios Gallegos* LXVIII, 134, 429-435. <https://estudiosgallegos.revistas.csic.es/index.php/estudiosgallegos/article/view/499>
6. Vila-Amado, Raquel (2021): “Calidoscopio do medo”, recensión a Carlos Negro (2021), *Non cantan paxaros neste bosque*. Vigo: Edicións Xerais. *Grial*. *Revista Galega de Cultura*, 231.

ARTIGOS NA PRENSA OU EN BLOGS

1. Álvarez, Rosario (2021): “Nos marcos do Día de Galicia”, *La Región. Especial*, 25/07/2021, 6.
2. Álvarez, Rosario (2021): “Intrahistorias do vinte e cinco”, *El Progreso*, 25/07/2021, 22 [Id., *Diario de Pontevedra*, 25/07/2021].
3. Álvarez, Rosario (2021): “A tradición faise cada día”, *El Correo Gallego. Suplemento*, 25/07/2021, 7. https://www.elcorreogallego.es/binrepositorio/65-mujeres-25x_422-3711572_20210725020816.pdf
4. Boullón Agrelo, Ana Isabel (12/02/2021): “Xela”, na sección *Palabra asinada* do *Portal das palabras* da Real Academia Galega. <https://portaldaspalabras.gal/lexico/palabra-asinada/xela/>

5. Dopazo Entenza, José Manuel (2021): “O Bueu progresista dos anos 20”, *Faro de Vigo*, 15/02/2021. <https://www.farodevigo.es/opinion/2021/02/15/o-bueu-progresista-anos-20-34758886.html>
6. Fernández Rei, Francisco (2021): “Ramón Cabanillas e a saudade: 100 anos do ingreso de Cabanillas na R.A.G”, Boletín *O Umia* n.º 4, xaneiro-xuño, 13-16. Edita Asociación Amig@s de Fefiñáns.
7. Fernández Rei, Francisco (2021): “Aí vén o maio! *Da Terra asoballada*”, *Nós diario*, 15-18, 11/05/2021.
8. Fernández Rei, Francisco (2021): “A voz dos dous costados da ría”, *Diario de Arousa* 29, 05/04/2021.
9. García-Fernández, Miguel (2021): “A infanta dona Dulce, tenente de Valdeorras no século XIII”, *O SIL. Especial Nadal*, 12/2021, 54.
10. García-Fernández, Miguel (2021): “Un tesouro para a historia no faiado da túa casa...”, *FaroEduca*, suplemento de *El Faro de Vigo*, 11/05/2021. <https://www.farodevigo.es/faroeduca/2021/05/11/tesouro-historia-faiado-da-tua-51643346.html>
11. Sousa, Xulio (2021): “Cómo los apellidos nos hablan de genes e historia, y viceversa”, *The Conversation*, 08/01/2021. <https://theconversation.com/como-los-apellidos-nos-hablan-de-genes-e-historia-y-viceversa-153362> (foi republicado en *Cuaderno de Cultura Científica*, *Público.es*, *Muy Interesante*, *El Imparcial (México)*, *Luzes*, *Laboratorium*, etc.).

OUTRAS PUBLICACIÓN DE CARÁCTER DIVULGATIVO

1. Álvarez, Rosario (2021): “A escena! Galicia, os galegos e a lingua galega”, en Consello da Cultura Galega: *A Lindona de Galicia*. <http://consellodacultura.gal/especiais/a-lindona-de-galicia/texto.php?esp=10291&mat=80232>
2. Dopazo Entenza, José Manuel (2021): Fanzine: *Mulleres galegas na historia e na literatura*. Coordinador e maquetador da obra. Golfinhos, Bueu.

TRADUCIÓNS

1. González González, Manuel / Rosa Marta Gómez Pato (2021): *Mortiña e as vacacións no lago Misterio*, tradución ao galego da obra de Barbara Cantini: *Mortina e la vacanza al lago Mistero* (Milano: Mondadori Libri, 2019). A Coruña: Hércules Ediciones.

E. TESES EN CURSO

1. Caíña Hurtado, María. Directoras: María Álvarez de la Granja e María José Domínguez Vázquez.
2. Deoclécio, Carlos Eduardo. Director: Henrique Monteagudo.
3. Dopazo Entenza, José Manuel: *A lingua da Illa de Ons. Descripción dialectal e análise do cambio lingüístico*. Directores: Francisco Fernández Rei e Xosé Luís Regueira Fernández.

4. González López, Elías: *El proceso de estandarización del gallego contemporáneo, una aproximación comparativa dentro del diátesis gallego-portugués*. Director: Henrique Monteagudo.
5. Guisantes Alonso, Miguel: *Identidade e cambio lingüístico na mocidade*. Directora: Elisa Fernández Rei.
6. Lago Caamaño, Clara: *Cambio lingüístico en tempo real no léxico do galego: a alimentación*. Director: Xulio Sousa.
7. Negro Romero, Marta: *Variación e cambio lingüístico no galego contemporáneo: o léxico do corpo humano*. Directores: Rosario Álvarez Blanco e Francisco Dubert García.
8. Oliveira, Pedro Guedes: *Fonología prosódica e entoacional da Língua Mirandesa*. Directores: Elisa Fernández Rei e José Manuel Pires da Silva Almeida Veloso.
9. Pérez Capelo, Carolina: *Toponimia e variación dialectal*. Directores: Rosario Álvarez e Gonzalo Navaza.
10. Porcel Bueno, David: *Origen y formación de los adverbios complejos (P+X) en gallego y portugués medievales*. Directores: Ramón Mariño Paz e Xavier Varela Barreiro.
11. Rodríguez Lorenzo, David: *Evolución diatópica do galego no século XX. Análise contrastiva dos materiais que ofrece a xeografía lingüística*. Director: Xulio Sousa.
12. Vázquez Grandío, Gabino Segundo. Director: Henrique Monteagudo.

F. TESES DEFENDIDAS

1. Álvarez Pousa, María Concepción: *A lingua da Terra de Viana do Bolo. Descrición dialectal e análise do cambio lingüístico* (Programa de Doutoramento en Lingüística da USC). Director: Francisco Fernández Rei. Data de lectura: 26 de novembro de 2021 na USC.
2. Míguez Rego, Vitor: *Aproximación á modalidade epistémica en galego: o dominio adverbial* (Programa de Doutoramento en Lingüística da USC). Director: Francisco Cidrás Escáneo. Data de lectura: 18 de outubro de 2021 na USC.

G. CONTRATOS PREDOUTORAIS

Alonso Nogueira, Alexandro. Ayudas María Zambrano para la atracción de talento internacional 2021.

H. ESTADÍAS DE INVESTIGACIÓN

- García-Fernández, Miguel (2021). Estadía de investigación en Madrid e Alcalá de Henares, baixo a supervisión de Ricardo Pichel Gotérrez, durante o período 27/06/2021 a 03/07/2021. Financiamento: Proxecto “HERES. Patrimonio textual ibérico y novohispano. Recuperación y memoria” (CM 2018-T1/HUM-10230) e Instituto de Estudos Galegos Padre Sarmiento.
- Lago Caamaño, Clara (2021). Estadía de investigación no Romanisches Seminar da Universidade de Zürich (Suíza), durante o período 01/08/2021 a 31/10/2021. Financiamento: Axudas de apoio á etapa predoutoral, Xunta de Galicia.

I. COMUNICACIÓNS PRESENTADAS NO ILG

- Nicola Bermingham (Universidade de Liverpool), "Intersecting Language Ideologies: insights from the periphery", 28/10/2021.
- Maria Rilda Alves da Silva Martins (Universidade Federal do Pará), "Variação de *nós* e a *gente* nas capitais brasileiras: Estudo a partir do Corpus do *Atlas Linguístico do Brasil*", 23/11/2021.

J. VISITAS DE INVESTIGADORAS

- Nicola Bermingham. Universidade de Liverpool (01/09/2021 - 31/10/2021).
- Maria Rilda Alves da Silva Martins. Universidade Federal do Pará (15/09/2021 - 15/07/2022).

K. PARTICIPACIÓN NA ORGANIZACIÓN DE ENCONTROS CIENTÍFICOS

1. Agüete Cajiao, Alba. Membro do comité de revisión do congreso internacional *Phonetics and Phonology in Europe* 2021.
2. Álvarez, Rosario (2021). Membro do comité de honra do *Congreso Internacional "Emilia Pardo Bazán, 100 anos despois"*. A Coruña / Santiago de Compostela: Real Academia Galega / Universidade de Santiago de Compostela / Consello da Cultura Galega, 25-27 de outubro de 2021. <http://congresopardobazan100anos.gal/index.html>
3. Álvarez, Rosario (2021). Membro do comité científico do *Simposio ILG 2020. Estándar, norma e variación: procesos, problemas e perspectivas*. Santiago de Compostela: Universidade de Santiago de Compostela, 5 de febreiro-3 de marzo de 2021 (en liña).
4. Álvarez, Rosario (2021): Membro do comité organizador dos *XXIII Encontros para a normalización lingüística. Desde o berce: a transmisión interxeracional da lingua galega*, 25 e 26 de outubro e 4 de novembro de 2021.
5. Álvarez, Rosario (2021). Membro do comité científico do *Congreso techLING2021-UVigo-T&P. VI Congreso internacional en lingua, lingüística e tecnoloxía*. Grupo de Investigación Tradución & Paratraducción (T&P) da Universidade de Vigo, 15-17 de decembro de 2021 (en liña).
6. Boullón Agrelo, Ana Isabel / Luz Méndez (2021). Organizadoras das *VI Xornada de Onomástica Galega. A onomástica e o camiño de Santiago*. Pontevedra: Museo de Pontevedra, 16 de outubro de 2021.
7. Carracedo Fraga, Xosé (2021). Coordinador do comité organizador do *Coloquio internacional "Los Corpora Documentalia Latina de la Península Ibérica en el 25 aniversario de CODOLGA"*. Santiago de Compostela, 18-19 de novembro de 2021.
8. Domínguez Noya, Eva María (2021). Membro do comité científico do *Congreso techLING2021-UVigo-T&P. VI Congreso internacional en lingua, lingüística e tecnoloxía*. Grupo

de Investigación Tradución & Paratradución (T&P) da Universidade de Vigo, 15-17 de decembro de 2021.

9. Fernández Rei, Elisa (2021). Organizadora do ciclo de seminarios *Análise do discurso, ideoloxías lingüísticas e contacto de linguas*. Santiago de Compostela, 26/01/2021-10/02/2021.
10. Fernández Rei, Elisa (2021). Membro do comité científico de *techLING2021-UVigo-T&P*. *6th International Conference on Language, Linguistics, and Technology*. Grupo de Investigación Tradución & Paratradución (T&P) da Universidade de Vigo, 15-17 de decembro de 2021.
11. Fernández Rei, Elisa / Xulio Sousa (membros do comité organizador), Dubert García, Francisco (membro do comité científico): *II Congresso Internacional em Variação Linguística nas Línguas Românicas*. Aveiro: Universidade de Aveiro.
12. Fernández Rei, Elisa (2021). Membro do comité científico do *VIII Congreso Internacional de Fonética Experimental*. Girona: Universitat de Girona, 28-30 de xuño de 2021.
13. García-Fernández, Miguel (2021). Colaborador no comité organizador de «*Contarte he maravillas...*». *Congreso Internacional de Estudios Hispánicos en Honor a Joseph T. Snow*. Madrid: Universidad de Alcalá, 25-29 de outubro de 2021.
14. González González, Manuel / Dolores Sánchez Palomin (2021). Coordinadores do *Coloquio internacional Dicionario histórico e etimolóxico da lingua galega (DHELG)*. A Coruña: Universidade da Coruña, 26-28 de outubro de 2021.
15. Monteagudo, Henrique (2021). Coordinador do *Simposio ILG 2020. Estándar, norma e variación: procesos, problemas e perspectivas*. Santiago de Compostela: Universidade de Santiago de Compostela, 8 de febreiro - 3 de marzo de 2021 (en liña).
16. *LingüísticaMenteLingüística. Diálogos entre a lingüística, a psicoloxía e a psicolingüística*. Santiago de Compostela, Universidade de Santiago de Compostela, 6 de xullo de 2021. Organizado polo grupo FILGA e o grupo Procesos cognitivos e conduta.
17. Varela Barreiro, Xavier / Ramón Mariño / Eduardo Moscoso Mato / Clara Lago Caamaño / Ricardo Pichel (2021). Organizadores do *Simposio ILG 2021. 50 anos. Homenaxe a Rosario Álvarez Blanco, Francisco Fernández Rei e Manuel González González*. Santiago de Compostela: Universidade de Santiago de Compostela, 18-20 de outubro de 2021.

L. ACTIVIDADES RELACIONADAS CO ENSINO MEDIO

L1. Charlas do Programa A Ponte entre o ensino medio e a USC

- Boullón Agrelo, Ana Isabel (2021): “¿Por que nos chamamos así? Os apelidos de Ames”. IES do Milladoiro. 08/02/2021.
- Boullón Agrelo, Ana Isabel (2021): “¿Por que nos chamamos así? Os apelidos de Muros”. IES Plurilingüe Fontexería. 23/03/2021.
- Boullón Agrelo, Ana Isabel (2021): “¿Por que nos chamamos así? Os apelidos de Ribadeo”. IES Dionisio Gamallo. 01/06/2021.
- Dubert García, Francisco (2021): “Linguas en contacto” en 5 centros (IES Pazo da Mercé, As Neves, 25/01/2021; IES Soutomaior, Arcade, 29/01/2021; IES Rosalía de Castro, Santiago de Compostela, 29/01/2021; IES Gonzalo Torrente Ballester, Pontevedra, 12/02/2021; IES N.º 1, Ribeira, 04/03/2021).

Sousa, Xulio (2021): “Como cambia o significado das palabras” en 5 centros (IES Monte da Vila; IES Camilo José Cela; IES Carlos Casares; IES do Milladoiro e IES As Lagoas).

L2. Participación no Plan Proxecta da Xunta De Galicia

1. Programa *Lingua, patrimonio e coñecemento tradicional*, acción do Plan Proxecta. <http://ilg.usc.gal/palega/>
2. Programa *Fitofaladoiro* (Instituto da Lingua Galega e Herbario SANT da Universidade de Santiago de Compostela).

M. OUTRAS ACTIVIDADES RELACIONADAS CO ENSINO MEDIO

M1. Concurso de vídeo *Móvetete*

O Instituto da Lingua Galega organizou o concurso de vídeo *Móvetete* entre o estudiantado dos institutos de Galicia e das zonas de fala galega de fóra de Galicia con motivo da conmemoración do 50 aniversario. As categorías propostas, tanto para a modalidade individual como a de grupo, foron:

- Móvetete co galego
- Conmóvetete co galego
- Promove o galego

Presentáronse un total de 38 vídeos e a entrega de premios tivo lugar o 22 de outubro de 2021 no salón de actos da Facultade de Filoloxía. A gala foi presentada por Esther Estévez do programa *Digocho en* da TVG e contou coa actuación musical de Pauliña.

M2. Publicacións

Dopazo Entenza, José Manuel (2021): Revista: *Aña. Fanzine de (des)identidades femininas de Buen*, 3. Coordinador da obra. IES de Sar. Santiago de Compostela. D.L. PO 34-2020.

Dopazo Entenza, José Manuel (2021): Revista: *Xela Arias*. Coordinador e maquetador da obra. IES de Sar. Santiago de Compostela.

OUTRAS ACTIVIDADES

ACTO DE HOMENAXE A ROSARIO ÁLVAREZ, FRANCISCO FERNÁNDEZ REI E MANUEL GONZÁLEZ GONZÁLEZ

O ILG rendeulle unha homenaxe a tres dos seus máis destacados investigadores: Rosario Álvarez Blanco, Francisco Fernández Rei e Manuel González González. O acto tivo lugar o 22 de outubro, ás 18.30 h, na Facultade de Filoloxía da USC, co seguinte programa:

Apertura do acto

Reitor da Universidade de Santiago de Compostela, Antonio López Díaz

Laudatio

Ana Isabel Boullón Agrelo

Intervencións

Rosario Álvarez Blanco
Francisco Fernández Rei
Manuel González González

Actuación

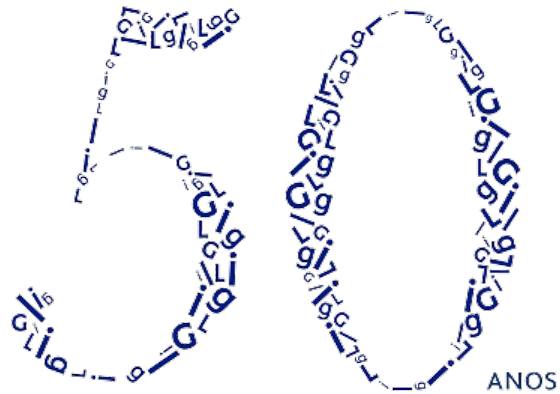
Alba María

Clausura dos actos de celebración

Director do Instituto da Lingua Galega, Xosé Luís Regueira Fernández

Decano da Facultade de Filoloxía, Elías J. Feijó Torres

Reitor da Universidade de Santiago de Compostela, Antonio López Díaz

CONVENIOS, CONTRIBUCIÓN INSTITUCIONAL E PREMIOS

CONVENIOS

1. Convenio plurianual de colaboración entre a Consellería de Cultura, Educación e Universidade e a Universidade de Santiago de Compostela para desenvolver nos anos 2021, 2022, 2023 e 2024 un Programa de actuacións en materia de investigación lingüística, a través do Instituto da Lingua Galega.
Empresa/institución asinante: Xunta de Galicia
Ano de sinatura: 2021
Data de inicio: 30/03/2021 **Data de finalización:** 30/11/2024
Importe: 480.000,00 €
2. Convenio de colaboración entre a Consellería de Cultura, Educación e Universidade, a Axencia para a modernización tecnolóxica de Galicia e a Universidade de Santiago de Compostela para a xeración de recursos lingüísticos e tecnolóxicos en lingua galega. Proxecto Nós: o galego na sociedade e economía da intelixencia artificial.
Empresa/institución asinante: Xunta de Galicia
Ano de sinatura: 2021
Data de inicio: 26/07/2021 **Data de finalización:** 15/12/2021
Importe: 23251,42 € (ILG)
3. Convenio de colaboración entre a Universidade de Santiago de Compostela e a Fundación Barrié para a edición conxunta do Atlas Lingüístico Galego.
Empresa/institución asinante: Fundación Barrié
Ano de sinatura: 2020
Importe: 7800,00 € (importe recibido en 2021)
4. Convenio específico de colaboración entre a Universidade de Santiago de Compostela e a Universidade de Vigo para a xestión e mantemento da plataforma de Recursos Integrados da Lingua Galega (RILG).
Ano de sinatura: 2021
Data de inicio: 13/10/2021 **Data de finalización:** 12/10/2025

CONTRIBUCIÓN INSTITUCIONAL: ORGANIZACIÓNS SOCIAIS, ACADÉMICAS...

1. Álvarez, Rosario. Académica numeraria da RAG. Directora da Sección de Lingua. Coordinadora do Seminario de Gramática.
2. Álvarez, Rosario. Coordinadora da Comisión Técnica de *Gallaeciae Monumenta Historica* (GMH), do Consello da Cultura Galega.
3. Álvarez, Rosario. Coordinadora do Centro de Documentación Sociolingüística de Galicia (CDSG), do Consello da Cultura Galega.

4. Álvarez, Rosario. Membro da comisión avaliadora do desempeño docente da área Ciencias da Linguagem da Faculdade de Letras da Universidade de Lisboa.
5. Álvarez, Rosario. Membro da Comissão Temática da Língua Portuguesa, da CPLP (Comunidade dos Países de Língua Portuguesa).
6. Álvarez, Rosario. Membro da Sección de *Língua, literatura e Comunicación* do Consello da Cultura Galega.
7. Álvarez, Rosario. Membro do Comité Académico da Cátedra Galicia-América da UNSAM (Buenos Aires), desde a fundación.
8. Álvarez, Rosario. Membro do equipo do Programa de Pós-Graduação em Letras (Mestrado e Doutorado) e Programa de Pós-Graduação em Estudos de Linguagens (Mestrado), da FAAL-UFMS (coord. Elizabete Aparecida Marques), seleccionado dentro do Programa Institucional de Internacionalização CAPES-PRINT (Edital 41/2017).
9. Álvarez, Rosario. Membro do Painel de Ciências da Linguagem.
10. Álvarez, Rosario. Membro externo do equipo do Centro de Linguística da Universidade de Lisboa.
11. Álvarez, Rosario. Padroeira no Padroado da Fundación Penzol, en representación do CCG.
12. Álvarez, Rosario. Padroeira no Padroado do Museo do Pobo Galego, en representación do CCG.
13. Álvarez, Rosario. Padroeira no Padroado Fundación Otero Pedrayo, en representación do CCG.
14. Álvarez, Rosario. Presidenta do Consello da Cultura Galega.
15. Álvarez de la Granja, María. Vogal da Comisión Galega de Informes, Avaliación, Certificación e Acreditación (CGIACA) da Axencia para a Calidade do Sistema Universitario de Galicia (ACSUG).
16. Álvarez de la Granja, María. Membro do Seminario de Gramática da Real Academia Galega.
17. Álvarez de la Granja, María. Coordinadora do grupo de investigación Filoloxía e Lingüística Galegas (FILGA).
18. Boullón Agrelo, Ana Isabel. Académica correspondente da Real Academia Galega e membro do seu Seminario de Onomástica.
19. Boullón Agrelo, Ana Isabel. Vogal da Asociación Galega de Onomástica.
20. Boullón Agrelo, Ana Isabel. Membro da Asociación de Tradutores Galegos(Vigo).
21. Boullón Agrelo, Ana Isabel. Membro do International Council of Onomastic Sciences.
22. Cidrás Escáneo, Francisco. Académico correspondente da Real Academia Galega e membro do Seminario de Gramática da Real Academia Galega.
23. Cidrás Escáneo, Francisco. Director do Departamento de Filoloxía Galega da USC.
24. Dubert García, Francisco. Membro do Seminario de Gramática da Real Academia Galega.
25. Fernández Rei, Elisa. Membro do Seminario de Gramática da Real Academia Galega.
26. Fernández Rei, Elisa. Membro do Plenario do Consello da Cultura Galega, así como da Sección de Lingua, Literatura e Comunicación da mesma institución.
27. Fernández Rei, Elisa. Investigadora colaboradora do Centro de Linguas, Literaturas e Culturas da Universidade de Aveiro (Portugal).
28. Fernandez Rei, Francisco. Membro do Consello do Programa de mestrado «Lenguas románicas» da Universidade de San Petersburgo, dirixido por Elena Zernova, en calidade de experto de universidades extranxeiras.

29. Fernández Rei, Francisco. Membro numerario da Real Academia Galega e membro da Sección de Lingua, do Seminario de Terminoloxía e do Seminario de Lexicografía.
30. Fernández Rei, Francisco. Membro de número do Padroado do Museo do Pobo Galego.
31. Fernández Rei, Francisco. Conselleiro de Honra do Consello d'a Fabla Aragonesa.
32. García-Fernández, Miguel. Membro do Instituto Galego de Historia.
33. González González, Manuel. Académico numerario da Real Academia Galega.
34. González González, Manuel. Coordinador científico do Centro Ramón Piñeiro para a Investigación en Humanidades.
35. González González, Manuel. Membro correspondente do Institut d'Estudis Catalans.
36. González González, Manuel. Director de TERMIGAL.
37. González González, Manuel. Membro da Asociación Europea de Terminoloxía (EAFT).
38. González González, Manuel. Membro da Asociación Española de Terminoloxía (AETER).
39. González González, Manuel. Membro de REALITER (Rede panrománica de terminoloxía).
40. González González, Manuel. Membro de LIMMITER.
41. González González, Manuel. Membro da Sociedade Española de Lingüística.
42. González González, Manuel. Membro da Asociación Española de Acústica Forense.
43. González González, Manuel. Membro da Societé de Linguistique Romane.
44. González González, Manuel. Membro da International Society for Dialectology and Geolinguistics (SIDG).
45. González Seoane, Ernesto. Académico correspondente da Real Academia Galega e membro do Seminario de Gramática da Real Academia Galega.
46. González Seoane, Ernesto. Vicerreitor de Profesorado da Universidade de Santiago de Compostela.
47. Lorenzo, Ramón. Académico numerario da Real Academia Galega.
48. Mariño Paz, Ramón. Vogal do Comité Asesor 11 (Filosofía, Filoloxía e Lingüística) da Comisión Nacional Evaluadora de la Actividad Investigadora (CNEAI) da Agencia Nacional de Evaluación de la Calidad y Acreditación (ANECA) para a convocatoria de 2020 de avaliación dos sexenios de actividade investigadora do persoal investigador funcionario do Estado, por resolución do 11 de febreiro de 2021 (BOE do 19/02/2021).
49. Míguez Rego, Vitor. Membro da Societas Linguistica Europaea.
50. Monteagudo, Henrique. Académico numerario da Real Academia Galega. Secretario.
51. Monteagudo, Henrique. Membro da Sección de *Lingua, literatura e Comunicación* do Consello da Cultura Galega.
52. Monteagudo, Henrique. Padroeiro da Fundación Penzol.
53. Moscoso Mato, Eduardo. Secretario da Facultade de Filoloxía da USC.
54. Navaza Blanco, Gonzalo. Académico correspondente da Real Academia Galega.
55. Palacio Sánchez, Antón. Académico correspondente da Real Academia Galega.
56. Pichel Gotérrez, Ricardo. Membro da Red Internacional CHARTA (Corpus Hispánico y Americano en la Red: Textos Antiguos) da Universidad de Alcalá.
57. Pichel Gotérrez, Ricardo. Membro da Rede de Estudos Medievais Interdisciplinares (Universidade de Santiago de Compostela)
58. Pichel Gotérrez, Ricardo. Membro asociado de PhiloBiblon. Bitagap (Bibliografía de Textos

Antigos Galegos e Portugueses) da University of California.

59. Pichel Gotérrez, Ricardo. Membro do grupo GITHE. Grupo de Investigación Textos para la Historia del Español de la Universidad de Alcalá.
60. Pichel Gotérrez, Ricardo. Membro do Seminario de Literatura Medieval, Pensamento e Sociedade da Universidade do Porto.
61. Pichel Gotérrez, Ricardo. Membro da Rede Petristas Network / Redes Petristas do Centre for Medieval Literature, University of Southern Denmark.
62. Regueira Fernández, Xosé Luís. Académico numerario da Real Academia Galega e membro do Seminario de Gramática e de Sociolingüística da Real Academia Galega.
63. Santamarina Fernández, Antón. Académico numerario da Real Academia Galega.
64. Sousa, Xulio. Investigador colaborador do Centro de Linguas, Literaturas e Culturas da Universidade de Aveiro (Portugal).
65. Sousa, Xulio. Investigador colaborador do Centro de Linguística da Universidade de Lisboa (Portugal).

PREMIOS E RECOÑECIMENTOS

Rosario Álvarez: Premio Otero Pedrayo, convocado pola Xunta de Galicia e as catro deputacións provinciais. 18/12/2021.

Ramón Lorenzo: Medalla do Concello de Ames. 26/07/2021.

RESUMO ECONÓMICO

INGRESOS 2021	
Contribución da Universidade de Santiago de Compostela	3.751,00
Producción científica	1.370,68
Subvención da Fundación Pedro Barrié de la Maza	12.100,00
Axuda da Fundación Pedro Barrié de la Maza	7.800,00
Fondo actividades de mecenado	1177,25
Dereitos de autor	559,86
Convenio entre a USC e a Secretaría Xeral de Política Lingüística: <ul style="list-style-type: none"> Atlas Lingüístico Galego A lingua das novas xeracións: competencia, cambio lingüístico, actitudes, mantemento e transmisión Patrimonio textual na Galicia medieval: Prosa documental e literaria 	111.111,11
Proxecto Nós: O galego na sociedade e economía da Intelixencia Artificial	23.251,42
Proxectos en convocatorias competitivas no ámbito nacional: <ul style="list-style-type: none"> Corpus textos galegos escritos por estudantes Variación y cambio en los dominios gallego y portugués Contacto, Cambio lingüístico e Ideología en contextos de minorización lingüística Toponimia de Galicia y Portugal 	9.660,00 9.750,00 17.000,00 8.160,00
Proxectos en convocatorias competitivas no ámbito autonómico: <ul style="list-style-type: none"> Consolidación e Estruturação (GRC) 	58.333,33
TOTAL INGRESOS	264.024,65
GASTOS 2021	
Material e comunicacións	5.865,43
Reproducións	1.516,84
Biblioteca	5.424,07
Equipamento e reparacións	3.106,58
Persoal	173.181,62
Asistencia a congresos e cursos	3.687,26
Traballos encargados ao exterior	30.152,42
Atencións protocolarias	7.766,98
TOTAL GASTOS	230.701,20

INDICADORES DESTACADOS DOS ÚLTIMOS 5 ANOS

Indicadores	2017	2018	2019	2020	2021	TOTAIS						
	TOTAL	TOTAL	TOTAL	TOTAL	TOTAL	2017-2021						
1. RECURSOS HUMANOS												
1.1. Persoal vinculado (1)	21	21	21	21	21	21						
Sexenios investigación				60	66							
Sexenios transferencia				1	1							
1.2. Posdoutorais (2)	1	1	1	1	4	8						
1.2.1. Marie Curie						0						
1.2.2. Oportunius junior						0						
1.2.3. Ramón y Cajal						0						
1.2.4. Juan de la Cierva Formación						0						
1.2.5. Juan de la Cierva Incorporación						0						
1.2.6. Margarita Salas					1	1						
1.2.7. María Zambrano					1	1						
1.2.8. Posdoutoral Xunta					1	1						
1.2.9. Contratos posdoutorais	1	1	1	1	1	5						
1.2.10. Outros posdoutorais						0						
1.3. Predoutorais (2)	4	1	1	1	2	9						
1.3.1. Marie Curie predoutoral						0						
1.3.2. FPU					1	1						
1.3.3. FPI						0						
1.3.4. Predoutoral Xunta	1			1	1	2						
1.3.5. Contratos predoutorais	3	1	1			5						
1.3.6. Outros						0						
1.4. Técnicos/as de apoio á investigación e xestión (2)	12	15	19	10	7	63						
2. ACTIVIDADE INVESTIGADORA E FINANCIAMENTO (3)	N.º	€	N.º	€	N.º	€	N.º	€	N.º	€	Totais (n.º/€)	
	13	662.740	7	255.753	8	327.120	7	271.892	7	843.751	42	2.361.256
2.1. Convocatorias competitivas	3	422.300	1	36.300	2	75.020	1	41.140	2	328.400	9	903.160
2.1.1. Internacionais	1	75.000									1	75.000
2.1.2. Estatais			1	36.300	2	75.020	1	41.140	1	48.400	5	200.860
2.1.3. Galegos	1	280.000							1	280.000	2	560.000
2.1.4. Outros	1	67.299									1	67.299
Fundación BBVA	1	67.299									1	67.299
2.2. Contratos e convenios	10	240.440	6	219.453	6	252.100	6	230.752	5	515.351	33	1.458.096
2.2.1. Contratos e convenios	8	240.000	5	219.168	6	252.100	6	230.752	5	515.351	30	1.457.371

2.2.2. Contratos servizos							0
2.2.3. Reunións científicas (patrocinio)	2	440	1	285			3 725
3. PRODUCCIÓN CIENTÍFICA (4)							Totais
3.1. Total publicacións (Scopus ou Dialnet)	21	21	25	22	18		107
3.2. Publicacións en revistas Q1	1	0	0	0	0		1
3.3. Libros	13	9	14	6	5		47
3.4. Capítulos de libro	20	5	18	15	11		69
3.5. Teses dirixidas (n.º)	2	0	4	2	2		10
4. VALORIZACIÓN E TRANSFERENCIA							Totais
4.1. Patentes prioritarias	0	0	0	0	0		0
4.2. Patentes estendidas internacionalmente	0	0	0	0	0		0
4.3. Patentes nacionais concedidas	0	0	0	0	0		0
4.4. Patentes concedidas no exterior	0	0	0	0	0		0
4.5. Rexistros de software	0	0	0	0	0		0
4.6. Licenzas	0	0	0	0	0		0
4.7. Primeiras opcións	0	0	0	0	0		0
4.8. Empresas creadas	0	0	0	0	0		0
5. XÉNERO							Media
5.1. Liderado de grupos de investigación (5)	11%	11%	11%	11%	11%		11%
5.2. Persoal vinculado	43%	43%	43%	43%	43%		43%
5.3. Contratadas posdoutorias	100%	100%	100%	100%	25%		85%
5.4. Contratadas predoutoriais	25%	0%	0%	100%	100%		45%
5.5. Técnicas	92%	87%	79%	70%	85%		83%
5.6. Liderado de actividades	50%	33%	38%	14%	57%		38%

- (1) Persoal investigador vinculado ao Instituto segundo listaxe comunicada no 2020, sen incluír o persoal xubilado.
- (2) Persoal captado a través de convocatorias de RRHH, computado no ano de concesión, e número de contratos con cargo a actividades de I+D, contabilizados por ano do inicio do contrato laboral.
- (3) Financiamento externo computado por ano de concesión para convocatorias competitivas e por ano de sinatura para contratos-convenios. O importe total das actividades contabilízase no ano de concesión ou de sinatura, aínda que a vixencia da actividade abarque anos posteriores.
- (4) Datos obtidos do Portal de Investigación da USC no mes de xullo.
- (5) Porcentaxe do total de mulleres vinculadas.

INDICADORES DE INNOVACIÓN E INVESTIGACIÓN RESPONSABLE (IRR)

TOTAL PUBLICACIONES (2021)	EN ACCESO ABERTO	PORCENTAXE
65	29	44,62%

COMUNICACIÓN Á CIDADANÍA	Tipoloxía	2020	2021
N.º de noticias en medios de comunicación	Prensa en papel e dixital e televisión	Sen datos	60
N.º de comunicacións nas redes sociais do ILG	Instagram (1632 persoas seguidoras o 31/12/2021)	69 publicacións	120 publicacións *54430 contas alcanzadas
	Twitter (4930 persoas seguidoras o 31/12/2021)	Non dispomos de datos para este ano	249 chíos 872 mencións
	Youtube (157 persoas subscritoras o 31/12/2021)	Non se creara aínda a canle de Youtube	70 vídeos 26175 visualizacións
N.º de comunicacións sobre o ILG	Blogs e páxinas web	Sen datos	32
N.º de eventos de divulgación	Charlas en centros de ensino, exposicións...	11	17

*Instagram permítenos coñecer o número de contas que viron cada publicación desde maio de 2021, polo que non dispomos de datos con anterioridade a esta data.

EDUCACIÓN CIENTÍFICA	2017	2018	2019	2020	2021
N.º de eventos / actividades de formación científica: cursos, conferencias, simposios e xornadas	16	9	15	2	6

IGUALDADE DE XÉNERO	2020	2021
Participación en iniciativas de xénero	2	2

CONSULTAS DA PÁXINA WEB E DOS RECURSOS DO ILG

ENDEREZO WEB	N.º DE PERSOAS USUARIAS	SESIÓNS	VISTAS DUNHA PÁXINA
Páxina web do ILG https://ilg.usc.gal/gl	29.825 29.208 novas	45.087	95.664
Dicionario de pronuncia http://ilg.usc.gal/pronuncia/	16.193 15.803 novas	34.734	270.548
Cartografía dos Apelidos de Galicia http://ilg.usc.gal/cag/	14.330 13.980 novas	23.621	124.046
Tesouro Informatizado da Lingua Galega http://ilg.usc.gal/TILG/	3.115 3.002 novas	9.136	21.165
Tesouro do léxico patrimonial galego e portugués http://ilg.usc.gal/Tesouro/	2.254 2.201 novas	5.577	29.087
Índices do Atlas Lingüístico Galego http://ilg.usc.gal/indices/	2.644 2.619 novas	3.625	12.695
Arquivo do Galego Oral http://ilg.usc.gal/ago/	2.077 2.051 novas	3.036	5.774
FOLERPA http://ilg.usc.gal/folepa/	1.028 1.019 novas	1.955	12.059
Portal dos Ditados Tópicos Galegos http://ilg.usc.gal/ditados/	737 731 novas	851	2.952
Patrimonio léxico da Gallaecia http://ilg.usc.gal/plg/	472 449 novas	746	930
Comparación dos nomes máis populares en Galicia en 2015 http://ilg.usc.gal/nomes_comparacion/	386 387 novas	416	764
AMPER-Galicia http://ilg.usc.gal/amper/	321 317 novas	412	2.321
Ránking dos nomes máis populares en Galicia (2000 – 2015) http://ilg.usc.gal/nomes_galicia/	102 103 novas	110	291

INSTITUTO DA LINGUA GALEGA

Universidade de Santiago de Compostela
Praza da Universidade, 4
15782 Santiago de Compostela

ilgsec@usc.gal | <http://ilg.usc.gal>
Teléfonos +34 8818 12815 | +34 8818 12802